

Drogsituationen

LÄGESBILD I SVERIGE 2008–2009

DROGSITUATIONEN I SVERIGE – EN RAPPORT AV RIKSKRIMINALPOLISEN OCH TULLVERKET

Polisen

Tullverket

Innehåll

Inledning	5
Drogmarknaden; beskrivning och utveckling	5
Metamfetamin	12
Amfetamin	14
Ecstasy-preparat	16
Heroin	18
Kokain	20
Cannabispreparat	22
Kat och opium	24
GHB och GBL	26
Narkotikaklassade läkemedel	27
Dopningsmedel	28
Narkotikakemikalier (prekursorer)	29
Preparat som är under kontroll i "lagen om hälsofarliga varor"	31
Bilaga: Beslagsstatistik	35

Inledning

Denna lägesbild för narkotikasituationen i Sverige har tagits fram i samarbete mellan Tullverket och Rikskriminalpolisen.

I denna lägesbild beskrivs den aktuella situationen på den svenska narkotikamarknaden, den strategiska bilden av kriminaliteten som ligger bakom narkotikabrottsligheten samt de internationella brottsfenomen som till största delen styr tillgången till droger i Sverige. Lägesbilden beskriver drogsituationen utifrån den kunskap som kommer ur polisens och tullens operativa och strategiska arbete mot den drogrelaterade kriminaliteten. Vid sidan av vad som beskrivs finns annan kunskap utanför polisens och tullens arbetsområde som inte har redovisats i denna rapport

Svensk tull och polis kommer att fortsätta att utveckla det sedan lång tid väletablerade goda samarbetet, bl.a. mot den drogrelaterade organiserad brottsligheten.

För Rikskriminalpolisen

Arne Andersson
Chef kriminalpolisenheten

För Tullverket

Per Westberg
Chef tullkriminalen

Drogmarknaden; beskrivning och utveckling

Drogmarknaden drivs av i huvudsak tre faktorer:

1. efterfrågan,
2. tillgång,
3. graden av ekonomisk vinning för de kriminella.

Nr 1 styrs av livsstilsideal, grupstryck, grad av tillvänjning (grad av förlorad egenkontroll) och eftersträvt missbrukseffekter.

Nr 2 styrs av de kriminella aktörerna, det vill säga marknadsföring, tillverkningskapacitet som illegala odlingar, avledning från legala tillverkare (läkemedelstillverkare, och kemisk industri) och infrastruktur för smuggling o distribution.

Nr 3 handlar om rent marknadsmässiga faktorer det vill säga hur stor blir den förväntade vinsten; vad är missbrukarna beredda att betala i jämförelse med kostnader för tillverkning, smuggling inklusive risker.

Efterfrågan bland ungdomar riktas idag mer mot stimulerande, prestationshöjande och designade droger som mer tillfredställer det individuella behovet på en viss typ av stimulans. Det fenomenet är mest tydligt i de mer välutvecklade länderna, inklusive Sverige. Det innebär samtidigt att andra drogtyper som heroin efterfrågas mindre. Resultatet blir att heroinhandlarna får komplettera de krympande "gamla" marknaderna genom att söka sig till eller utveckla andra marknader, exempelvis i Ryssland där vinsterna normalt blir något lägre. För Sverige innebär detta ett ökat missbruk av stimulerande, prestationshöjande och individuellt anpassade droger och

mindre av avtrubbade droger som exempelvis heroin. Dagens ungdomar är dessutom pålästa.

Tillgången till växtbaserade droger (heroin, kokain och cannabis) beror på flera faktorer som skördar, tillgång till kemikalier för omvandling (heroin och kokain) och möjligheten att transportera (smuggla) drogerna till missbruksmarknaderna. För syntetiska droger (amfetamin, metamfetamin, ecstasy) styrs tillgången av möjligheten att få tag i utrustning och kemikalier för tillverkningen samt att hitta lämpliga länder/platser för att etablera droglaboratorier. I likhet med övriga droger styrs tillgången av syntetiska droger också av möjligheten att smuggla drogerna till missbrukarna.

Gemensamt för tillgången av samtliga typer av droger gäller de kriminella organisationernas val av marknadsföring. Valet av marknadsföring skiljer sig mellan olika drogtyper.

I fallet med de traditionella växtbaserade drogerna heroin och kokain, där huvudmarknaderna befinner sig i andra världsdelar än deras ursprung, styrs marknadsföringen oftast genom globalt agerande kriminella organisationer med ursprung i tillverkningsregionerna. Det ger möjligheter till att rikta strömmarna av droger mot marknader där förtjänsten förväntas bli störst och där riskerna för störningar i flödet antas vara på en acceptabel nivå. Exempel på störningar kan vara underkapacitet i tillgänglig infrastruktur, begränsade möjligheter till att träffa avtal med andra kriminella organisationer i

transitregioner för smuggling eller repressiva åtgärder från tull, polis.

För droger som tillverkas utifrån kemikalier i illegala laboratorier återfinns tillverkningen oftast närmare missbruksmarknaderna. Exempel på detta är Östersjöregionen och Sydostasien där amfetamin och metamfetamin tillverkas i länder som själva utgör marknader eller som gränsar mot länder med större missbruksmarknader.

Den vidare distributionen i exempelvis Sverige sker med olika aktörer och på olika sätt beroende på val av strategi av de internationellt verkande kriminella organisationerna. I vissa fall agerar svenskbaserade kriminella organisationer som kunder gentemot de stora kriminella organisationerna. Det innebär att de svenskbaserade organisationerna beställer, betalar, tar emot och distribuerar drogerna i Sverige. Valet av extern leverantör kan variera över tiden beroende på tillgång, kvalitet och pris. Inflödet av amfetamin från Nederländerna sker i huvudsak på detta sätt.

En annan strategi är att de internationella kriminella organisationerna använder egna aktörer och styr hela kedjan från insmuggling till distribution till missbrukarna bland annat i Sverige. Inflödet av kokain från Sydamerika via Västafrika samt inflödet av amfetamin och metamfetamin från Litauen sker i huvudsak på detta sätt. Vid sidan av dessa renodlade strategier finns flera mellanliggande varianter för att få fram drogerna till missbrukarna och att säkerställa den ekonomiska vinsten.

Ett relativt nytt sätt att marknadsföra droger är via Internet. Metoden innebär att missbrukarna/köparna kan nås direkt utan något kostsamt och riskfyllt distributionsarbete. Droger beställs via hemsidor på Internet (öppna eller slutna), drogerna levereras via postgång till beställaren och pengar transfere-

ras direkt till de kriminella organisationernas konton. De kriminella aktörerna som använder Internet kan agera från vilken plats som helst på jorden. Vid sidan av den rent kriminella försäljningen via Internet finns dessutom en grå marknad för (ännu) ej kontrollerade droger. Sådana ej kontrollerade droger kan vara av olika slag exempelvis växtdroger, syntetiska droger, dopningspreparat och ej kvalitetssäkrade läkemedel.

Den ekonomiska omsättningen inom en kriminell organisation som bedriver droghandel kan liknas vid ett företag. De olika legala och kriminella aktörerna som på olika sätt bidrar till verksamheten ska ersättas för sina tjänster och produkter innan huvudaktörernas vinst kan tvättas och omsättas på den legala marknaden. Om drogerna har sitt ursprung i illegala laboratorier måste initiala investeringar göras i utrustning, kemikalier, kemisk kunskap, beskydd och lokaler. Senare tillkommer kostnader för att planera smugglingar till exempel för fordon med kurir och mottagare där drogerna avses bli distribuerade och omsatta. Flera internationella drogrelaterade kriminella organisationer använder dessutom betydande medel för att säkerställa sin kriminella verksamhet genom att korrumpera, allt från enskilda personer och myndighetspersoner till politiska beslutsfattare.

Om drogerna har sitt ursprung i legal verksamhet, som läkemedelsindustri eller annan kemisk tillverkningsindustri, tillkommer kostnader för inköp, ofta tillsammans med kostnader för personer som agerar mellanhänder mellan de legala aktörerna och den kriminella organisationen. Situationen är densamma för narkotikakemikalier som avleds från de legala kommersiella verksamheterna till att bli råvaror för drogtillverkning.

Internationell drogrelaterad kriminalitet

Kriminella verksamheter i Sverige som omfattar illegala droger har i de flesta fall kopplingar utanför landet. Framgångsfaktorn för att bli av med drogflöden in till landet genom att slå ut och lagföra kriminella som verkar i Sverige måste alltid bedömas utifrån på vilket sätt dessa samverkar internationellt. I fallet när en svenskbaserad kriminell organisation intar en beställarroll gentemot utlandet kan resultatet av en bekämpning bli framgångsrik. Om den kriminella organisationen däremot har sin bas utanför Sverige och de repressiva åtgärderna endast sker i landet riskerar resultatet av en insats bli begränsad och/eller tillfällig. Graden av den åsamkade skadan för den utländska kriminella organisationen vägs alltid mot de förväntade vinsterna och riskerna för fortsatta drogleveranser. En förlorad leverans inklusive kurir betyder oftast mindre för den totala ekonomiska omsättningen i en större internationell organisation.

En viktig faktor är hur de internationella kriminella organisationerna agerar på den globala marknaden. Ett exempel är de kokainrelaterade organisationer som opererar från Sydamerika. Dessa har haft Nordamerika som sin viktigaste avsättningsmarknad. I takt med att vinsterna från kokainhandeln minskar i USA i kombination med allt tuffare repressiva åtgärder från amerikanska myndigheter blir Europa alltmer intressant som avsättningsmarknad. Ett viktigt steg har varit att säkerställa en riskspridning för satsningen mot Europa. I stället för att enbart förlita sig på direktleveranser från Sydamerika har de kriminella organisationerna satsat på att etablera transiteringscentra i flera Västafrikanska länder. Valet av dessa länder har baserats

på en bedömning av risker för störningar i verksamheten för transiteringarna. Fattigdom, låg utbildningsnivå, underutvecklad myndighetsutövning, svaga statsstrukturer med goda möjligheter att korrumpas på alla nivåer i samhällena har inneburit goda förutsättningar för den kriminella verksamheten.

Den vinstgivande kokainhandeln har i vissa av länderna dessutom kompletteras med andra kriminella aktiviteter som exempelvis människohandel för prostitution i Europa. För svensk vidkommande märks utvecklingen i form av ett ökat antal kurirer som i första hand tar sig in i landet via flyg från olika transitflygplatser i Europa. Inledningsvis var dessa nästan uteslutande etniska västafrikaner men senare även kurirer som rekryterats bland östeuropéer.

Exemplet från kokainhandeln från Sydamerika via Västafrika ger en bra bild av utlandsbaserade kriminella organisationer som effektivast kan bekämpas genom ett internationellt samarbete. Nationella insatser av Sverige ensamt åsamkar inte de kriminella organisationerna tillräcklig skada för att stoppa inflödet.

Ett annat exempel är heroinhandeln med ursprung i Afghanistan där den ekonomiska vinningen från produktionen av opium och heroin har en direkt koppling till terrorismen och det instabila säkerhetsläget i landet. Även om terrorismen i Afghanistan till viss del ekonomiskt stöds utifrån är vinningen från droghandeln en grundförutsättning för att upprätthålla den svårkontrollerbara väpnade konflikten. Den minskande efterfrågan av heroin inom EU har tvingat de kriminella organisationerna att söka nya marknader, bland annat i Ryssland. Konkurrensen om samarbetet med Balkanbaserade kriminella organisationer från kokainrelaterade organisa-

tioner från Sydamerika har dessutom inneburit svårigheter att upprätthålla smugglingarna av heroin via Balkanområdet in till EU.

Framgångsfaktorn för en framgångsrik bekämpning av den internationella kriminaliteten som handlar med heroin mot bland annat Sverige ligger i ett nära samarbete inom EU, och speciellt med EU-länderna i Balkanregionen. Då flertalet av de kriminella smugglingsorganisationerna opererar från Serbien, Montenegro, Kosovo och Albanien är dessa länder viktiga att söka samarbete med. I likhet med situationen för svensk kokainrelaterad kriminalitet bidrar isolerade nationella insatser mot heroinhandeln endast marginellt till att stoppa inflödet till landet.

En betydande del av de droger som återfinns på den svenska drogmarknaden har sitt ursprung inom EU. I första hand gäller det syntetiskt tillverkade droger som amfetamin från Nederländerna, Litauen, Estland och Polen samt metamfetamin från Litauen. De kriminella organisationerna som står bakom tillverkning, smuggling och distribution till missbrukarna i Sverige kan i huvudsak delas upp i två kategorier beroende på ursprungsland. Organisationer som verkar med Sverige som bas är till största delen länkade till inflödet av droger från Nederländerna. Som nämnts tidigare intar de svenskbaserade organisationerna en beställarroll gentemot kriminella organisationer i Nederländerna. Situationen är omvänd för droger med ursprung i Estland, Litauen och Polen där de kriminella organisationerna har sina baser i ursprungsländerna och att de opererar i Sverige genom kriminella individer som styrs av organisationerna ifråga. Omständigheten att ursprungsländerna och avsättningsmarknaderna för drogerna finns inom EU ger mindre möjlighet till kontroll vid nationsgränser men

större möjlighet till att samverka, exempelvis genom Europol.

I Litauen pågår en illegal tillverkning både av amfetamin och metamfetamin. Båda drogerna avsätts på de svenska och norska marknaderna i konkurrens med amfetamin från Nederländerna, Estland och Polen. De Litauenbaserade kriminella organisationerna har varit mycket framgångsrika i Norge och Sverige, dels genom val av strategi och dels genom ett aggressivt sätt att skaffa marknadsandelar. Förtjänsterna är störst i Norge varför de kriminella organisationerna har valt att etablera merparten av sina kriminella verksamheter i Norge. Vinsterna från droghandeln har bland annat investerats i etableringen av en människohandel till prostitution med centrum i Osloregionen med kvinnor från Östeuropa. Detta har skett i en aggressiv konkurrens med den tidigare totalt dominerande prostitutionen med kvinnor från Nigeria. Litauiska kriminella organisationer opererar samtidigt med andra brottstyper i stora delar inom EU, exempelvis med omfattande och organiserade stölder, bland annat i Sverige.

Den ekonomiska omsättningen samt vidhängande penningtvätt från litauiska kriminella organisationers verksamheter i Norge och Sverige antas vara mycket omfattande. Framgångsfaktorn för en effektiv bekämpning av dessa organisationer ligger i ett nära regionalt samarbete mellan Norge, Litauen och Sverige. Ett viktigt medel i den bekämpningen ligger i att försöka avslöja och kartlägga den ekonomiska delen av den kriminella verksamheten samt att i samarbete med Litauen försöka att identifiera och slå ut kärnan i de Litauenbaserade organisationerna.

Samma förhållande gäller för droghandeln med ursprung i Polen. Polska kriminella organisationer har varit verksamma i Sverige

under cirka 30 år varför det finns ett väl utvecklat kontaktnät mellan Polen och Sverige och på senare år även i Norge.

Estlands geografiska och kulturella närhet till Finland har underlättat de kriminella kontakterna mellan dessa länder. I Sverige, och då i första hand i Stockholmsregionen, har det avslöjats flera estniskrelaterade kriminella aktiviteter under vissa perioder. Aktiviteterna har i huvudsak varit drogrelaterade men även omfattat andra brottstyper.

Trender

Från slutet av 1990-talet fram till nu har narkotikamarknaden genomgått stora förändringar vilket ställer de rättskontrollerande myndigheterna inför nya utmaningar i bekämpningen av de bakomliggande kriminella aktörerna. Nya droger marknadsförs i allt snabbare takt till i första hand ungdomar. Den tydligaste trenden är att alla typer av droger når nya kategorier av ungdomar som inte tidigare varit exponerade för droger och missbrukskulturer.

En viktig anledning till utvecklingen är den allmänna tillgången till Internet i samhället. Nätet erbjuder en gränslös möjlighet att nå en stor publik som med några enkla knapptryckningar via nätet och vanliga postförsändelser kan beställa hem i stor sätt samtliga typer droger. Flera hemsidor har dolda delar som endast kan nås via ett ”filter” av personliga tester, så kallade ”gröning” varefter en godkänd intresserad köpare blir tilldelat ett login som även kan ge tillgång till kontrollerade droger.

Ett uttryck för Internets ökande betydelse är den markanta ökningen av narkotika- och dopningsbeslag som görs av Tullverket i post- och fraktflödet. Det gäller även hälsofarliga

varor och narkotiska läkemedel som beslagtas i en ökande omfattning. I samma flöde påträffas också en ökande mängd av ännu ej klassade preparat.

Den nuvarande proceduren för att få nya missbrukade droger under kontroll har visat sig vara alltför långsam för att möta utvecklingen. Problemet har belysts i betänkande (SOU 2008:120) från den nationella Narkotikautredningen. ”Bättre kontroll av missbruksmedel – en effektivare narkotika- och dopningslagstiftning m.m.”, som presenterades i slutet av 2008. Betänkandet presenterar ett antal förslag på förbättringar, både med avseende på metoder och lagstiftning.

Den svenska delen av Nätverket för den aktuella drogsituationen i Skandinavien (NADIS) består av experter från myndigheter som på olika sätt bidrar till att förhindra spridning av droger i landet. Gruppen har en viktig roll i att identifiera nya droger och missbrukstrender samt har uppdraget att biträda Folkhälsoinstitutet med underlag till rekommendation om kontroll i lagstiftningen, antingen som narkotika eller som hälsofarlig vara. Vid slutet av 2008 var NADIS gruppen fokuserad på att samla information om cirka 27 olika nya droger som identifierats på den svenska missbruksmarknaden. Några av dessa är prioriterade för en eventuell narkotikaklassning på grund av farlighet, snabb spridning samt stor förekomst.

Nya missbrukade droger

Tramadol som är en syntetisk opioid klassades som narkotika 2008-01-31. Substansen ingår i flera registrerade läkemedel och på grund av de goda terapeutiska erfarenheterna var dessa tidigare befriade från narkotikaklassning. Samtidigt har icke medicinska be-

redningar varit narkotikaklassade. Dock har substansen i ökande omfattning börjat missbrukas vid sidan av den legala marknaden och då till stor del i form av icke medicinska beredningar som beställdes via Internet. Samtidigt noterades en kraftig avledning av legala tramadolberedningar till missbruk. Därför togs beslutet att narkotikaklassa alla former av preparat som innehåller Tramadol. Beslutet innebär bland annat en striktare kontroll av de legala beredningarna av Tramadol.

”Bromo Dragonfly” klassades som narkotika 2008-01-01. Drogen som saknar medicinsk användning ger en mycket kraftig hallucinogen effekt vid missbruk och anses vara mycket farlig. Den maximala effekten inträffar efter cirka sex till tolv timmar efter intag varför det finns en risk för överdosering då missbrukare i många fall på grund av okunskap om den sena effekten intar en ny dos. I samtliga rapporterade fall har drogen beställt via Internet.

Mefedron (4-metylkatinon) klassades som hälsofarlig vara 2008-10-17 samt som narkotika 2009-05-25. Drogen saknar medicinsk användning. Under 2008 beslagtogs 984 gram av drogen vid 123 tillfällen. Antal beslag uppgår till mer än 50% av antalet beslag för ecstasy under samma period. Mefedron sprids i huvudsak via Internet och exponeras därför i liten utsträckning för direkta insatser av tull och polis. Effekten vid missbruk är centralstimulerande som ger en euforisk effekt.

Fluoroamfetamin är en annan och under 2008 helt legal drog som i en snabbt ökande omfattning observerats i Sverige. Klassning som narkotika trädde i kraft 2009-06-08. Drogen som saknar medicinsk användning är som

namnet säger en nära släkting till amfetamin och ger amfetaminliknade effekt vid missbruk. Tillverkningen kan ske på samma sätt och med samma utrustning som med amfetamin. Den enda skillnaden är att den viktigaste ursprungskemikalien vid amfetamintillverkning fenylaceton har bytts ut mot den helt okontrollerade fluorofenylaceton. Hotbilden för en omfattande spridning av fluoroamfetamin bedöms vara mycket stor då drogen kan tillverkas i befintliga illegala amfetaminlaboratorier, vilka tillsammans har en mycket stor kapacitet. I praktiken kan den befintliga amfetaminmarknaden inom en mycket kort tidsperiod skifta till en omfattande marknad med fluoroamfetamin. Tillgängliga underrättelser pekar ut Nederländerna som det troliga ursprungslandet och att de aktiva kriminella organisationerna är de samma som tillverkar och smugglar amfetamin till Sverige. Fluoroamfetamin har observerats bland beslag i flera andra EU-länder med insmuggling av amfetamin.

”Spice” är en annan drog utan medicinsk användning vilken saluförs via Internet och som fått snabb och stor spridning i landet. Preparatet utgöres av örtblandningar som enligt SKL har haft olika sammansättningar beroende på namn och leverans. SKL tillsammans med andra utländska kriminaltekniska laboratorier har haft svårigheter med att identifiera den substans (eller de substanser) i örtblandningarna som ger det cannabisliknande ruset vid rökning. Efter hårt arbete av SKL identifierades totalt sju cannabisliknande aktiva substanser som i lite olika konstellationer återfanns i de undersökta beslagen av ”Spice”. Då dessa inte förekommer naturligt i någon av de örter som identifierats i blandningarna drogs slutsatsen att dessa har tillsats

innan distributionen till missbrukarna. Samtliga sju aktuella substanser är klassade som narkotika från 2009-09-15.

Metedron som klassades som narkotika 2009-12-09 är ett direkt ersättningspreparat för den tidigare klassade substansen mefe-

dron. Effekterna vid missbruk överensstämmer i huvudsak med effekterna för mefedron. Drogen saknar någon medicinsk användning. Spridningen har skett via Internet.

Metamfetamin

Förekomst

Metamfetamin är en drog som ökar kraftigast bland de som i första hand sprids via de traditionella distributionsvägarna. Under 2008 ökade drogen med cirka 75% med avseende på antal beslagstillfällen jämfört med 2007. Utvecklingen har pågått sedan år 2000 men med en ovanligt stor ökning under 2008 och 2009. Spridningen har inledningsvis varit parallell med amfetamin och då ofta som delar av samma smugglingsparti eller i blandning med amfetamin. Under de sista åren inklusive 2008 och 2009 har metamfetamin funnit sin egen marknad bland missbrukare i Sverige. Då metamfetamin är en erkänt aggressiv drog med högre grad av social, fysisk och mental nedbrytning av missbrukarna jämfört med amfetamin måste problemet tas på största allvar. Samtliga tillgängliga underrättelser pekar ut Litauen som ursprungslandet

och litauiska kriminella organisationer som huvudansvarig för distributionen av metamfetamin till Sverige och Norge.

Metamfetamin som återfinns i Sverige har nästan uteslutande sitt ursprung i illegala laboratorier i Litauen. Beslag som undersökts närmare vid SKL har tillverkats utifrån BMK (fenylacetone). Det skiljer sig från all annan känd storskalig illegal produktion av metamfetamin där efedrin eller pseudoefedrin är de viktigaste utgångskemikalierna. Förutom sporadiskt förekommande illegal tillverkning av metamfetamin förekommer inom Europa dessutom en illegal produktion av metamfetamin i Tjeckien och Slovakien. I det senare fallet avsätts drogen i huvudsak i tillverkländerna men en mindre del smugglas även till exempelvis i angränsande delar av Tyskland. Denna produktion använder uteslutande efedrin som viktigaste utgångskemikalie.

Fakta om metamfetamin

Ursprung, tillverkning

Metamfetamin tillverkas i illegala laboratorier utifrån kemikalier i första hand i Sydostasien, Mexiko, USA och Australien. I Europa sker en relativt sett begränsad produktion med koncentration till

Tjeckien, Slovakien och Litauen. Produktionen i Litauen påverkar i huvudsak missbruksmarknaderna i Sverige och Norge. Metamfetamin har i likhet med många andra missbrukade syntetiska droger sitt ursprung i läkemedelsindustrin

och har tidigare används som läkemedel, exempelvis Pervetin. Metamfetamin är starkt centralstimulerande och ger en kraftigare effekt jämfört med amfetamin.

Förekomst i Sverige

Metamfetamin har ungefär samma utbredning som amfetamin och förekommer därmed i hela landet, dock i mindre omfattning i landets norra delar. Missbrukskategorierna är oftast desamma som för amfetamin.

Prisbild* (kr./vikt)	1 g	>1 kg
Storstäder	125–200	35 000–80 000
Mindre orter	250–450	35 000–80 000

* Lokala avvikelser kan förekomma.

Smugglingsmodus, metoder och smugglingskedjan

Majoriteten av beslagen görs i personbilar i färjetrafiken mellan Litauen och Sverige och kurirerna är oftast litauiska medborgare. Mindre partier smugglas på kroppen eller i medfört bagage. Ungefär 80% av beslagen bedöms vara ämnade för den norska marknaden. Information tyder också på att viss omlastning av metamfetamin sker i Sverige.

Tull och polis i Sverige följer kontinuerligt utvecklingen av metamfetamin. Tullverket har även inlett samarbete med Europol om metamfetamin.

De kriminella som identifierats som kurirer eller andra aktörer som mottagare och distributörer i Sverige och Norge är uteslutande personer med litauiskt medborgarskap eller kriminella med svensk- eller norskt medborgarskap med ursprung i Litauen.

Under 2008 gjorde Tullverket följande betydande beslag av metamfetamin:

Datum	Beslag	Modus
2008-02-13	11 kg i personbil med färja från Riga till Stockholm.	I bränsletank.
2008-02-17	14 kg i minibuss med färja från Riga till Stockholm.	I en resväska.
2008-03-03	25 kg i lastbil med färja från Klaipeda till Karlshamn.	I förarhytten i en trailer.
2008-10-10	4 kg i personbil med färja från Helsingör till Helsingborg.	I bränsletank.
2008-12-17	15 kg i en ryggsäck tillhörande en passagerare med buss och tåg som åkt från Litauen via Polen, Tyskland och Danmark.	

Amfetamin

Efter cannabisharts och narkotiska läkemedel är amfetamin den drog som beslagtogs vid flest tillfällen under 2008 och 2009 i Sverige. Amfetaminets andel som missbrukat drog har efter 2006 visat på en svagt nedåtgående trend. Förändringen i beslagtagna mängder är inte signifikant till skillnad mot antal beslag där den minskande trenden är mer tydlig. Minskningen kan möjligen förklaras med en ökad konkurrens från metamfetamin då de två drogerna förekommer bland samma kategori av missbrukare samt att ökningen av metamfetamin i tiden sammanfaller med minskningen av amfetamin. En annan möjlig men mer hypotetisk bidragande orsak kan vara den ökande förekomsten av den under 2008 helt okontrollerade drogen fluoroamfetamin (se sidan 10). Vilket tidigare nämnts kan fluoroamfetamin tillverkas direkt i ett amfetaminlaboratorium och hanteras därmed av samma organiserad brottslighet i Nederländerna

som är fallet för amfetamin. Amfetamin som återfinns i Sverige har sitt ursprung i illegala laboratorier i Nederländerna/Belgien, Polen, Litauen och även i mindre utsträckning även i Estland.

Smugglingsmodus, metoder och smugglingskedjan

Amfetamin smugglas vanligtvis via Öresundsbron och färjehamnarna till Sverige. En betydande del transiteras vidare till Norge. Partier upp till 1 kg smugglas vanligtvis av enskilda personer på kroppen eller i personligt bagage. Mängder mellan 5 kg och cirka 30 kg är vanligtvis gömda i personbilar. Enstaka beslag är större än 30 kg och i sådana fall oftast gömt i gods i tåg- eller lastbilstrafiken. De flesta smugglingsförsöken till Sverige avslöjas vid färjeläget i Helsingborg och vid Öresundsbron, såväl i personbil som på

Fakta om amfetamin

Ursprung, tillverkning

Amfetamin tillverkas i illegala laboratorier utifrån kemikalier i första hand i Europa men även i mindre omfattning i USA och Australien. I Europa sker den huvudsakliga delen av produktionen i Nederländerna/Belgien, Polen, Estland och Litauen, vilka

samtliga påverkar den svenska missbruksmarknaden, samt i flera länder på Balkan exempelvis i Bulgarien, Rumänien och Serbien. Amfetamin har i likhet med många andra missbrukade syntetiska droger sitt ursprung i läkemedelsindustrin och har tidigare används som läkemedel. I dag förskrivs

preparat som innehåller amfetamin i mycket speciella fall och vid speciella sjukdomar. Den legala användningen är omgärdad med hårda restriktioner. Amfetamin är starkt centralstimulerande och efter cannabisprenat den vanligaste narkotikaklassade drogen som missbrukas i Sverige.

Prisbild* (kr./vikt)

	1 g	>1 kg
Storstäder	125–200	35 000–80 000
Mindre orter	250–450	35 000–80 000

* Lokala avvikelser kan förekomma.

Förekomst i Sverige

Amfetamin förekommer i hela landet.

tåg. Kurirerna är i åldersgruppen 25 till 60 år.

Smugglingsvägarna utgår ifrån produktionsländerna via i huvudsak följande rutter:

- Från Litauen via direktfärjor till Sverige, via landvägen till Lettland och Estland och vidare via färja samt landvägen via Polen, Tyskland och vidare antingen med direktfärja från Tyskland till Sverige eller landvägen vidare via Danmark och Öresundsbron.
- Från Polen via direktfärjorna till Sverige eller landvägen till Tyskland och direktfärjorna eller forstätt landväg via Danmark till Sverige.
- Från Nederländerna/Belgien landvägen via Tyskland, Danmark och Sverige.

De flesta smugglingar av amfetamin från Nederländerna/Belgien samt en betydande del som utgår från Litauen och Polen passerar genom Schleswig-Holstein och Danmark innan de når Sverige.

De kriminella organisationerna som smugglar till Sverige och som tar emot och distribuerar narkotikan i Sverige varierar i sammansättning beroende på ursprungsland. Amfetamin som tillverkats och smugglats från Polen hanteras oftast av kriminella med polskt medborgarskap eller av svenskar med polskt ursprung boende i Sverige. Detsamma gäller för amfetamin och även metamfetamin som tillverkats i Litauen, det vill säga av litauiska medborgare eller av svenskar med litauiskt ursprung boende i Sverige. Situationen är annorlunda för amfetamin som tillverkats i Nederländerna/Belgien där kriminella med svenskt ursprung beställer drogen från produktionslandet och själva ansvarar för smugglingen till Sverige. Kurirerna är ofta andra än etniska svenskar som rekryterats för att genomföra smugglingen.

Ecstasypreparat

Antalet beslagstillfällen samt beslagtagna mängder av ecstasypreparat visar på en klart nedåtgående trend som fortsatt alltsedan 2002. Samma trend har observerats från flera andra EU-länder som tillsammans med rapporter om en minskande produktion i Nederländerna bekräftar den minskande tillgången i Sverige. Förklaringen till den minskade förekomsten av ecstasypreparat, och då i första hand sådana som innehåller MDMA, kan förmodligen vara en ökad konkurrens från nya ”party-relaterade” droger i tablettform som köps via Internet. En annan möjlig förklaring är att MDMA ger en avklingande missbrukseffekt efter en tids intensivt intag. Ecstasypreparaten som missbrukas i Sverige har i huvudsak sitt ursprung i Nederländerna/Belgien.

Smugglingsmodus, metoder och smugglingskedjan

De ecstasypreparat som beslagtas i Sverige har i huvudsak ett ursprung i illegala laboratorier i Nederländerna. Produktionens olika steg sker oftast vid olika platser, den kemiska tillverkningen av den aktiva substansen vid en plats och tillverkningen av tabletter vid en annan plats. De kriminella arbetar ofta i nätverk med skilda ansvar för tillverkningen. Det innebär exempelvis att en kriminell grupp som ansvarar för tillverkningen av tabletter kan köpa in andra aktiva substanser än MDMA och sälja till olika kriminella uppköpare. Det finns anledning att misstänka en koppling mellan sådana kriminella entreprenörer och de som ligger bakom handeln med ecstasyliknande tabletter som sker via Internet.

Fakta om ecstasypreparat

Ursprung, tillverkning

”Ecstasy” är ett samlingsnamn för preparat i tablettform som i de flesta fall innehåller metylen-dioximetamfetamin (MDMA) som aktiv narkotisk substans. Andra aktiva substanser än MDMA ökar i andel bland beslagen. Tabletterna förekommer med olika färger och

pressmärken (”logos”). MDMA, som är centralstimulerande och svagt hallucinogen, är en syntetisk substans som tillverkas illegalt i laboratorier utifrån kemikalier (prekursors). Den vidare tillverkningen till tabletter sker i tablettmaskiner där MDMA eller någon annan aktiv substans blandas med fyllnads-

material inkl. färg och pressas, oftast med ett verktyg som ger en märkning (logo). Den huvudsakliga produktionen i världen sker i Nederländerna och Belgien. På senare år har även tillverkning konstaterats ibland annat USA, Kanada och Sydostasien. Enstaka tillverkningar har även identifierats utanför dessa länder.

Prisbild* (kr./tablett)

70–180 kr/tablett i missbrukarledet

20–40 kr/tablett vid köp av minst 1 000 tabletter på grossistnivå.

* Lokala avvikelser kan förekomma.

Förekomst i Sverige

Ecstasypreparat i form av tabletter förekommer i hela landet.

Under 2008 har endast ett par mer betydande beslag gjorts i Sverige, ett i en buss vid Öresundsbron och ett på Arlanda flygplats. I övrigt har ett mindre antal beslag gjorts i postflödet eller i på personer i tullfiltret vid ankomst med färja. De gripna personerna har vanligtvis varit män födda under 1980-talet.

Handeln via Internet med ecstasyliknande tabletter som innehåller andra aktiva sub-

stanser än MDMA är omfattande. Öppna hemsidor på Internet erbjuder oftast ännu ej kontrollerade preparat till försäljning. Andra dolda hemsidor som kräver ett godkännande av kunden och en inloggning erbjuder ofta preparat som antingen är narkotikaklassade eller som är under kontroll under lagen om hälsofarliga varor.

Heroin

Antalet beslag av heroin i Sverige visar, med undantag på 2007, på en nedåtgående trend som inleddes år 2001. Däremot kan ingen klar trend utläsas av uppgifter om beslagtagna mängd som varierat starkt år från år fram till 2008 från slutet av 1990-talet. Flera rapporter från andra myndigheter utanför polis och tull tyder dock på ett minskande missbruk. En viktig del av förklaringen till den minskande förekomsten är att heroin inte passar in i de rådande idealen och ungdomskulturerna tillsammans med medvetenheten och kunskapen om heroinets förödande effekt på individ

och hälsa. Heroin som återfinns i Sverige och övriga EU har sitt huvudsakliga ursprung i Afghanistan. Smugglingarna till Sverige sker i huvudsak via olika vägar genom Balkanområdet med kriminella organisationer med ursprung i samma region.

Smugglingsmodus, metoder och smugglingskedjan

Afghanistans totala dominans som produktionsland för opium och heroin innebär att situationen i landet direkt påverkar hela världsmarknaden för heroin. Skördarna av opium

Fakta om opiater

Ursprung, tillverkning

Opium är en brunaktig massa som består av den torkade växtsaften från opiumvallmons frökapslar. Opium (råopium) kan missbrukas direkt eller förädlas till olika typer av opiumbaserade droger. De naturbaserade opiaterna kan i huvudsak delas in i följande fem grupper:

- Råopium
- Morfinbas
- Morfin
- Heroinbas/Brunt heroin/Rökheroin
- Heroinhydroklorid/Vitt heroin

Merparten av världens opiumproduktion sker i *Den Gyllene Halvmånen* i Sydvästasien, det

vill säga Afghanistan, Iran och Pakistan. Av dessa är Afghanistan det utan konkurrens dominerande landet för odling av opievallmo, utvinning av råopium samt tillverkning av heroin.

Odling av opievallmo samt produktion av heroin, och då i första hand vitt heroin, sker även i *Den Gyllene Triangeln* i Sydostasien, det vill säga Myanmar, Thailand samt Laos. Dessutom förekommer produktion av heroin i Sydamerika och då främst i Colombia. Dessa produktionsområden är av mindre betydelse för den europeiska marknaden.

Den största andelen heroin som distribueras och missbrukas i Europa utgörs av rökheroin. Av

10 kg råopium kan 1 kg rökheroin utvinnas. Omvandlingen av opium till vitt heroin sker oftast i laboratorier i respektive produktionsland.

Förekomst i Sverige

Heroin förekommer över hela landet, men med en koncentration till storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö. I storstockholmsregionen förekommer till övervägande del vitt heroin. I Malmö- och Göteborgsregionerna dominerar rökheroinet. Missbruket av opium är i huvudsak knutet till personer med iranskt ursprung. Detta oavsett var i landet personerna är bosatta.

Prisbild	Storstäder (i SEK)			Utanför storstäderna (i SEK)		
	0,2 g	1–10 g (per g)	1 kg	0,2 g	1–10 g (per g)	1 kg
Brunt heroin	300–400	600–800	200 000–300 000	500	1 200–1 500	300 000
Vitt heroin	300	800–2 500	Dagspris/offert	500–600	1 400–2 500	-
Opium	80–120	12 000–13 000	50 000–60 000	-	-	-

i Afghanistan var rekordstora under 2008 vilket har pressat ned grossist-priserna för opium och heroin. Den omständigheten skulle kunna innebära en risk för ett ökat missbruk och nyrekrytering av heroinmissbrukare.

I motsats till denna förväntade utveckling har istället heroin till stor del bytts ut mot kokain som smugglat preparat till Sverige. De kriminella organisationerna som opererar med Sydamerika som bas har i konkurrens med kriminella organisationer som förser Europa med heroin tagit över en betydande del av smugglingsnätet via Turkiet och Balkanområdet till bland annat Sverige. Samma iakttagelse kan göras i Västafrika som utvecklats från att vara ett transiteringscentrum för heroin till att vara densamma för kokain. I Sverige ger det sig till uttryck i att smugglare med västafrikanskt ursprung som tidigare smugglade och handlade med heroin numera gör samma med kokain.

De tidigare dominerade kriminella organisationerna med kosovoalbanskt ursprung

som smugglar heroin från Balkan till Sverige utmanas numera av kriminella organisationer från Serbien och Montenegro vilka smugglar och hanterar kokain.

Skiftet från heroin till kokain har troligen sin förklaring i samma skifte i efterfrågan bland missbrukarna i Västeuropa i kombination med en medveten framflyttning av positionerna av de kokainrelaterade globalt verkande kriminella organisationerna.

Flera av de brottsorganisationer som smugglar heroin till bland annat Sverige verkar från Tjeckiska Republiken. Under 2008 gjorde Tullverket fyra större beslag, i Karlshamn, Helsingborg, Göteborg och Arlanda Flygplats. Förutom detta gjordes ett antal mindre beslag vid Öresundsbron.

Den dominerande smugglingsmetoden för heroin till Sverige är i personbil och lastbil via Öresundsbron eller med färja. En annan vanlig metod är med kurir med flyg som antingen svalt heroinet, fäst på kroppen eller gömt i bagage.

Kokain

Mängden beslagtaget kokain har, med undantag för 2006, varit stabilt med mindre årsvisa variationer alltsedan slutet av 1990-talet. Under 2006 gjorde Tullverket två mycket stora beslag, 1 100 kg respektive 200 kg vilka båda sannolikt var avsedda att transiteras i Sverige. Däremot har *antalet beslag* varit långsamt men stadigt ökande sedan början av 2000-talet. Ökningen av antalet beslag i Sverige stämmer till viss del med rapporter från andra EU-länder men att ökningen utanför Sverige varit betydligt kraftigare med sjunkande priser. Den allmänna trenden i Sverige har varit att kokain utvecklats till att bli en allmän "partydrog" bland alla andra från att ha varit en mer "exklusiv" drog som missbrukas bland socialt välsituerade med mindre exponering för rättskontrollerande myndigheter.

Den relativt sett svaga ökningen motsägs delvis av rapporter från andra myndigheter utanför tull och polis som visar på en kraftig ökning av kokainmissbruket, speciellt bland

unga personer i storstadsregionerna. Iakttagelserna från missbruksmarknaden tyder på ett ökat inflöde av kokain till Sverige.

Smugglingsmodus, metoder och smugglingskedjan

Internationellt har smugglingsvägarna för kokain förändrats, i första hand med tillkomsten av flera västafrikanska länder som missbrukas av sydamerikanska kriminella organisationer för att transitera stora mängder kokain med slutdestinationer i Europa. Västafrikanska grupperingar, främst från Nigeria, bosatta i Nederländerna eller Spanien tar emot försändelserna från Västafrika, rekryterar kurirer, som smugglar kokainet vidare, bland annat till Sverige. Smugglingarna från Nederländerna sker numera ofta med rekryterade kurirer med ursprung i de forna öststaterna. Resorna bokas ofta via ett antal resebyråer i Amsterdams invandrartäta stadsdelar. Kurirer som är knutna till västafrikanska nätverk

Fakta om kokainhydroklorid

Ursprung, tillverkning

Kokain (kokainhydroklorid) utvinnes och framställs ur bladen från kokabusken (*Erythroxylon Coca*). Buskarna odlas i många länder i Latinamerika, framförallt i Colombia, Peru och Bolivia. Bladen innehåller i regel 0,5–1,5 % kokainbas.

Med hjälp av lösningsmedel och kemikalier upparbetas kokainbasen från bladen för att i ett sista steg bli omvandlad till vattenlösligt kokainhydroklorid. Processen sker i flera steg; kokablad – kokapasta – kokainbas – kokainhydroklorid. I vissa fall görs en tillbakagång i

processen för att få fram kokainbas ("crack") som är möjlig att förgasa vid uppvärmning och därmed inhaleras (inandas) varvid missbrukaren får en starkare reaktion ("kick") i jämförelse med intag av kokainhydroklorid.

Prisbild*	kr/1 g	1 hg	1 kg
Stockholm	400–900	40 000–50 000	300 000–400 000
Göteborg/Malmö	800–1 000	50 000–60 000	400 000–500 000

* Priset kan variera mycket beroende på omständigheter som relation mellansäljare – köpare, inköpsplats och dylikt. Priserna i Sydamerika ligger på cirka 2 500 till 3 500 dollar (cirka 18 000 till 25 000 kr) per kilo. I Europa ligger grossistpriset på cirka 200 000 kronor kilot.

och som kommer till Sverige smugglar oftast 500 gram och upp till några kilo vid varje tillfälle. Vid sidan av flyg sker de väsafricanskt knutna smugglingarna över gränserna till Sverige i ökande utsträckning även med andra transportmedel, exempelvis i fordon över Öresundsbron.

En andra relativt ny smugglingsväg för kokain till Europa är via västafrikanska länder, Turkiet och Balkanområdet för vidare smuggling bland annat till Sverige. Det skiljer sig från den tidigare helt dominerande vägen via Spanien till övriga Europa. Kriminella organisationer med ursprung i Serbien och Montenegro organiserar den vidare smugglingen från Balkanområdet till flera EU-länder, bland annat Sverige.

En mindre del smugglas av kriminella med sydamerikansk anknytning direkt från produktionsländerna i Sydamerika till Sverige. Sådana smugglingar bygger oftast på direktkontakter med kriminella i Sydamerika, och då i första hand Colombia. Flera sådana direktsmugglingar sker som postförsändelser.

I likhet med flera andra EU-länder används Sverige även som transiteringsland för vidare

smuggling till någon slutdestination inom EU.

De identifierade smugglingsmetoderna för kokain är följande:

- Smuggling i container via fartyg från Sydamerika via Sverige till övriga EU.
- Smuggling med vanlig postförsändelse och kurirpost från Sydamerika, bland annat till Sverige.
- Smuggling med kurir via flyg från Sydamerika som svalt, burit på kroppen eller gömt kokainet i personligt bagage.

De identifierade smugglingsvägarna är följande:

- Sydamerika – EU via Spanien – Nederländerna/Belgien – Tyskland – Danmark till Sverige
- Sydamerika – Västafrikanska länder – Spanien – Danmark till Sverige
- Sydamerika – Västafrika (inte alltid) – Balkanområdet – EU – Danmark till Sverige
- Sydamerika – okänt – Ryssland – Estland till Sverige

Cannabispreparat

Cannabispreparaten; cannabisbarts och marijuana har under 2008 och 2009 varit de mest missbrukade och geografiskt spridda drogerna i Sverige. Antalet beslagstillfällen av cannabisbarts visar på en svagt stigande trend vilket tillsammans med andra iakttagelser tyder på en fortsatt god tillgång på missbruksmarknaden. Cannabisbarts som avsätts på den svenska missbruksmarknaden har i huvudsak sitt ursprung i Marocko.

Marijuana (växtdelar av cannabisplantan) har innan cirka 2006 i huvudsak kommit från relativt begränsade inhemska odlingar samt genom postförsändelser som beställts via

Internet, i första hand från Nederländerna. Spridningen av drogen har tidigare dessutom varit relativt begränsad till de större städerna. Från 2006 har den bilden förändrats mot en större spridning som bland annat återspeglas i en kraftig ökning av antalet beslagstillfällen och beslagtagna mängder. En annan intressant iakttagelse är att polisens andel av den beslagtagna totala mängden har ökat till att under 2008 vara cirka 78%. Det tyder på att merparten av drogen har sitt ursprung i landet. Ett viktigt samband kan vara upptäckten av ett större antal avancerade inomhusodlingar av cannabisplantor som avslöjats, i första

Fakta om cannabisbarts

Ursprung, tillverkning

Cannabisbarts, som utgörs av sammanpressade "kakor" av den insamlade viskösa vätskan samt vissa växtdelar från hampaväxtens blad och blomställningar, produceras i huvudsak i Afghanistan, Pakistan och Marocko. En mindre del produceras även i Libanon. Cannabisbarts är en av flera beredningar som har sitt ursprung i växten hampa (*Cannabis sativa*). Den juridiska termen är cannabisbarts som också kan benämnas "haschisch" eller "hasch". Andra beredningar med ursprung i hampa är marijuana (se särskild redovisning) eller cannabisextrakt

(hascholja). Den viktigaste narkotiska aktiva substansen i cannabisberedningar är delta-9-tetrahydrocannabinol (THC). Dessutom förekommer andra aktiva substanser som bidrar till rusupplevelsen vid missbruk. Produktionen av hampa som i huvudsak sker för legala syften (exempelvis tillverkning av rep) är vida spridd över världen. De viktigaste odlingsområdena för hampa återfinnes i Syd- och Centralamerika, delar av Sydostasien, Centralasien, Mellanöstern och i Afrika. En betydande del av denna odling sker med avsikt att missbrukas.

Marocko är en av världens

största producenter av cannabisbarts och är det viktigaste producentlandet för missbruksmarknaderna i Europa, inklusive Sverige.

Förekomst i Sverige

Cannabisbarts finns tillgängligt i hela Sverige och missbruket sker på alla samhällsnivåer och i alla åldersklasser.

De olika beredningarna av *Cannabis sativa* exempelvis cannabisbarts är den vanligast förekommande narkotikan i världen och det vanligaste missbrukade preparatet i Sverige. Missbruket av Cannabispreparat spelar fortfarande en viktig roll som inkörsport till andra typer av narkotikamissbruk.

Prisbild*	kr/g	kr/1 kg
	60–120	20 000–40 000
	(missbrukarledet)	

* Prisskillnader beror på kvalitet och lokala avvikelser. Det normala intervallet är mellan 70–100 kr/g.

hand i landets södra delar. Kartläggningen av den organiserade brottslighet som ligger bakom de avslöjade inomhusodlingarna pågår men flera av de gripna personerna har varit av vietnamesiskt ursprung vilket tyder på en inblandning av utländska kriminella aktörer.

Missbruk av cannabisharts och marijuana

sker genom rökning. Därför finns en klar koppling mellan missbruket av cannabispreparat och vanan med att röka tobak. En del av förklaring till det kraftigt ökande cannabismissbruket är sannolikt det ökande bruket av tobak bland vissa kategorier av ungdomar.

Fakta om cannabis växtdelar (marijuana)

Ursprung, tillverkning

Marijuana utgörs av de ovanjordiska torkade växtdelarna av växten hampa (*Cannabis sativa*) och då i första hand de späda toppbladen samt honplantans blomställning. Koncentrationen av den aktiva substansen delta-9-tetrahydrocannabinol (THC) varierar från några få procent upp till omkring 20% beroende på frökvalité, växtplats, växtbetingelser och från vilken del av plantan som preparatet härrör. Den högsta koncentrationen av THC återfinns

i honplantans blomställningar. Den svenska missbruksmarknaden påverkas dels av illegala odlingar inom Sverige och dels av marijuana (*Cannabis sativa*) från utlandet som odlats i växthus under kontrollerade och optimala betingelser, i första hand i Nederländerna så kallade "skunk". Hampa (*Cannabis sativa*) odlas över stora delar av världen (se under Cannabisharts), dels för legala kommersiella syften men också illegalt med syfte att missbrukas.

Förekomst i Sverige

Marijuana missbrukas genom rökning av rullade cigaretter som utgöres av växtdelar från cannabisplantan, så kallade "joints". Missbruket av marijuana har inte fått samma spridning i Sverige som i många andra länder. En förklaring kan vara det etablerade missbruket av cannabisharts i Sverige.

Prisbild	kr/g
	25–120

Fakta om odlingar, plantor

Ursprung, tillverkning

Det är möjligt att odla växten utomhus i hela landet. Dessutom förekommer svenska inomhusodlingar så kallade hemodlingar och då oftast för eget missbruk. Marijuana som har sitt ursprung utanför Sverige och som påverkar den svenska missbruksmarknaden har dels sitt ursprung i avancerade inomhusodlingar, i första hand i Nederländerna och dels i

utomhusodlingar som sker i länder på Balkan och i Västra Afrika.

Förekomst i Sverige

Flera illegala utomhusodlingar upptäcks varje år under sommarhalvåret i Sverige. Dessutom beslagtogs ett mindre antal inomhusodlingar med varierande storlek och kvalité. Frön för illegala odlingar köps vanligtvis illegalt via Internet där man också kan få

information om hur odlingen kan organiseras och genomföras. Efter ett beslut inom EU kan hampa (*Cannabis sativa*) odlas legala för kommersiella syften så kallade industrihampa. Förutsättningarna för att bedriva sådana legala odlingar är strikt reglerade och kräver ett särskilt tillstånd. De odlade plantorna får högst innehålla 0,2% THC.

Kat och opium

Till skillnad mot övriga droger är missbruket av kat och opium i huvudsak koncentrerat till etniska minoriteter med ursprung i länderna kring Afrikas Horn respektive Mellanöstern inklusive Iran. Mängden beslagt taget kat uppgick under 2009 till 13 ton vilket visar på ett mycket omfattande inflöde till Sverige. I jämförelse med andra droger beslagtar svensk polis en mycket låg andel av den totala mängden kat som anträffas i landet. Kat är dessutom den enda typen av kontrollerad drog som Tullverket beslagtar vid fler tillfällen jämfört med polis. Den omständigheten tyder på att svensk polis inte satsar lika mycket resurser på att bekämpa kat i jämförelse med andra droger. Samma förhållande råder emellertid i samtliga andra EU-länder varav Nederländerna och Storbritannien inte har kat under

kontroll i sina lagstiftningar. Den senare omständigheten är orsaken till att merparten som smugglas in i landet har transiterats flygplatser i dessa länder på väg från ursprungsområdena på Afrikas Horn och södra delarna av Arabiska halvön.

Tullverket har arbetat strukturerat mot kat-införseln och har på så sätt identifierat kurirer, införselvägar, grossister och både nationella samt internationella distributörer. På så sätt har nätverk identifierats i södra Sverige, Göteborg, Stockholm samt Norge och Danmark. Huvuddelen av kat kommer in med personbilar via Öresundsbron och har då hämtats i Köpenhamn med omnejd.

Opium missbrukas nästan uteslutande bland invandrargrupper med ursprung i Mellanöstern, Iran och andra länder i Asien.

Fakta om kat

Ursprung, tillverkning

Kat definieras som de ovanjordiska delarna av växten *Catha edulis*. Växten är en buske eller ett mindre träd som främst odlas i Etiopien, Kenya och Jemen. I Somalia, där missbruket av kat är mycket utbrett, är dock själva odlingen marginell. Kat är under kontroll i flera andra länder i Afrika

och Mellanöstern, samt i de flesta västländer.

De verksamma ämnena i kat är katonin och katin vilka är centralstimulerande med en påverkan och skadebild som i allt väsentligt överensstämmer med desamma för amfetamin.

Katonin ger den kraftigaste centralstimulerande påverkan

som liknar den för amfetamin.

Kat är en färskvara som, tillsammans med de aktiva substanserna katonin och katin, bryts ned och blir oanvändbart för missbruk efter några dagar efter skörd. Detta har gjort att kat historiskt sett har rönt ett begränsat intresse och haft ringa spridning utanför odlingsområdena.

Prisbild* (kr/enhet)

1 bunt (cirka 100 g)

1 säck (100 buntar)

Hela landet

150–200

8 000–10 000

* Priset kan variera mycket beroende på omständigheter som relation mellan säljare – köpare, inköpsplats och dylikt. Priserna i Nederländerna ligger på cirka 30 kr per bunt och cirka 3 000 kr per säck och i Danmark cirka 50 kr per bunt och cirka 5 000 kr per säck.

Fakta om opium

Ursprung, tillverkning

Opium utgöres av den torkade växtsaften från opiumvallmons frökapsel. Opiumvallmon med

avsikt att framställa opium odlas i stor skala i Afghanistan samt dessutom i länder som Iran, Pakistan samt i Mexico. Växt-

saften från opiumvallmon samlas in efter att de färska frökapslarna snittats. Merparten av det opium som framställs i Afghanistan omvandlas till heroin med hjälp av ättiksyraanhydrid. I flera öst-europeiska länder framställs även opium genom en extraktion av torkade växtdelar av opiumvallmo.

Prisbild* (kr/enhet)

0,2 g

Hela landet

80–120

** Priset kan variera mycket beroende på omständigheter som relation mellan säljare–köpare, inköpsplats o dyl.*

Det opium som förekommer i Sverige har i huvudsak sitt ursprung i Afghanistan och Iran. Flera mindre beslag görs av Tullverket i postflödet samt hos flygpassagerare. I samband med ett enskilt tullkriminalprojekt under 2008 gjordes i Sverige ett omfattande

beslag av totalt nästan 100 kilo opium. Som en följd av beslaget hade Tullverket en längre tids samverkan med utländska myndigheter. I övrigt ligger antalet beslagstillfällen på mycket låga nivåer både för tull och polis.

GHB och GBL

Gammahydroxibuturat (GHB) har ett ursprung i en mycket spridd kommersiell kemikalie gammabutyrolakton (GBL). Omvandlingen av GBL till GHB är mycket enkel och kan utföras utifrån enkla instruktioner och lite kaustiksoda. Det ursprungliga missbruket av GHB har sedan mitten av 2000-talet till stor del ersatts av ett direkt missbruk av utgångskemikalien GBL utan en omvandling till GHB. Den kommersiella användningen av GBL är omfattande bland annat som lösningsmedel i diverse kemisk-tekniska produkter och som ett miljövänligt medel att sanera klotter. GBL är kontrollerad under lagen om hälsovarliga varor men är i prakti-

ken svår att kontrollera på grund av dess vida användningsområde inom många industriella verksamheter. Det illegala bruket och hanteringen av GBL kan inte enbart bekämpas av Tullverket och Polisen utan kräver ett nära samarbete med andra myndigheter och den kemiska industrin.

Missbruket av GHB, GBL och 1,4-butanediol är koncentrerat till vissa regioner i landet och då i första hand inom Västra Götaland. Risken för överdosering är stor vilket innebär att ett stort antal ungdomar har hamnat på sjukhus med livshotande tillstånd. Effekten vid missbruk liknar den vid intag av alkohol fast med en betydligt lindrigare baksmälla.

Fakta om gammahydroxibuturat (GHB), gammabutyrolakton (GBL) och 1,4-butandiol

Ursprung, tillverkning

GHB tillverkas vanligtvis ur industrikemikalien GBL (gammabutyrolakton) genom att värma GBL-vätska som blandats med natriumhydroxid (NaOH, "kaustiksoda") följt av att vätskan neutraliseras med en syra; citronsyra

eller alt. med ättika eller utspädd saltsyra. GHB är ett vitt pulver vilket löses i vatten innan intag vid missbruk. GBL samt den kemiskt närbesläktade industrikemikalien 1,4-butandiol (1,4-BD), vilka används som lösningsmedel för färger och kemisk-tekniska

produkter, kan missbrukas direkt. Smuggling av GHB avslöjas mycket sällan, varför efterfrågan på GHB förmodas bli tillgodosedd genom inhemsk tillverkning.

Prisbild	kr/enhet
Hela landet	20–40

Narkotikaklassade läkemedel

Gruppen narkotikaklassade läkemedel omfattande ett stort antal preparat. Den dominerande gruppen som förkommer på den svenska narkotikamarknaden är bensodiazepiner. Näst efter cannabisharts beslagtogs narkotiska läkemedel vid flest tillfällen i Sverige under 2008 och 2009. Preparaten missbrukas oftast i kombination med andra typer av narkotika vilket delvis förklarar den relativt stora andel av det totala antalet beslagstillfällen. Ursprungen för narkotikaklassade läkemedel som missbrukas är flera; allt från illegalt tillverkade preparat, där den aktiva substansen ofta har ett illegalt ursprung i länder som Kina, genom stölder till överföreskrivningar av läkare i Sverige. Förutom det missbruk som uppdagas i samband med blandmissbruk med andra typer av narkotika är överanvändningen av narkotikaklassade läkemedel till stor del ett dolt problem. Trenden för beslagtagna

mängder och antal beslagstillfällen har varit ökande de senaste nio åren.

Ett relativt nytt och växande problem är försäljningen av narkotikaklassade och andra läkemedel över Internet. Fenomenet innebär att en växande andel preparat säljs helt utan kontroll av kvalitet eller utifrån föreskrivning av läkare. Sådana Internetsidor är oftast mycket professionellt utformade med för allmänheten till synes vederhäftig och fullständig information. Omfattningen av försäljningen uppskattas vara mycket stor där köparna ofta är ”vanliga människor” som vill spara in lite pengar på att hoppa över läkarbesök och inköp av dyra läkemedel på apotek.

Problemet med illegalt bruk av narkotikaklassade läkemedel kan inte bekämpas av Polisen och Tullverket ensamma utan kräver ett nära samarbete med Läkemedelsverket och den farmaceutiska industrin.

Fakta om narkotikaklassade läkemedel

Ursprung, tillverkning

Narkotikaklassade läkemedel tillverkas legalt inom läkemedelsindustrin över hela världen. I takt med att kontrollen av de legalt tillverkade narkotikaklassade läkemedlen ökat har en illegal tillverkning tagit vid. De i särklass vanligaste preparaten på den illegala marknaden är de så kallade bensodiazepinerna. Dessa är sömnmedel, lugnande och ångestdämpande substanser som förekommer i en mängd olika preparat/tabletter.

Förekomst i Sverige

Läkemedelsmissbruk är mycket utbrett i Sverige. Bensodiazepiner finns allmänt på den illegala marknaden över hela landet. Missbruk och illegal handel med Subutex förekommer i ökande omfattning sedan år 2000 i hela landet. Flest registrerade beslag har gjorts i Stockholms län, Västerbotten, Uppland samt Värmland. Tabletter med substansen diazepam är numera dominerande på den illegala marknaden följt av flunitrazepam (Rohypnol) och på senare

tid alprazolam. Illegal tillverkning av tabletter som innehåller de aktuella substanserna ökar alltmer inklusive i Sverige, ofta utifrån de aktiva substanserna som smugglats från Kina.

Morfinpreparat (till exempel Dolcontin) och andra läkemedel i opiatgruppen förekommer bland missbrukare i begränsad omfattning med undantag för Subutex med den verksamma substansen buprenorfin. Subutex används i behandlingen av opiatmissbrukare sedan 1999, men ett allt större missbruk och en allt större illegal marknad av Subutex-tabletter har konstaterats sedan dess.

Prisbild* (kr/tablett)	1 tablett	>500 tabletter
Bensodiazepiner	15–50	ca 10
Subutex 8 mg	100–150 (500)	

* Lokala avvikelser förekommer.

Dopningsmedel

Dopningsmedel är kontrollerade under Dopningslagen men missbrukas i många fall av samma kategorier av personer som dessutom använder narkotika. Förutom den eftersträvade anabola effekten, att på konstgjord väg bygga muskler, har flera anabola steroider svagt centralstimulerade effekter på en missbrukare. Användarna är ofta individer som önskar styrka sin självbild och självförtroende genom att snabbt bli stora och respektgivande.

Forskning visar på allvarliga kroppsliga skadeverkningar vid intensivt och långvarigt intag av anabola steroider samt på mentala

störningar som kan ge sig till uttryck i våldsamhet och oprovocerat uppträdande. Flera fall har lett till att offren för sådant våld har mist livet eller hamnat på sjukhus med bestående kroppsliga men. De stadigt ökande beslagtagna mängderna samt antalet beslagstillfällen visar på ett omfattande och ökande missbruk. Ursprunget för dopningsmedel som återfinns i Sverige är oftast i länder som Kina och Indien, antingen som färdigpackade illegala preparat eller som aktiva substanser som bereds och förpackas i Sverige eller utanför landet. Flera EU-länder saknar lagstiftning som reglerar dopningsmedel.

Fakta om anabola steroider och andra hormonpreparat

Ursprung, tillverkning

De preparat som omfattas av lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel är i grunden legalt tillverkade läkemedel som produceras över så gott som hela

världen. Tull och polis uppskattar att minst 50 procent av de beslagtagna preparaten är helförfälskade eller avviker från originalet på något annat sätt. När det gäller preparat som är avsedda för den

svenska illegala marknaden är länder som Kina, Ryssland samt Bulgarien vanligt förekommande, men under 2009 har även länder som Spanien och Portugal förekommit.

Prisbild*

Anabola steroider, ampuller	1 ml: 50–80 kr/st	2 ml: 90–110 kr/st
Anabola steroider, tabletter	5 mg: 1–4 kr/st	50 mg: 20–50 kr/st
Genotropin (tillväxthormon)	16 IE: ca 700 kr/st	36 IE: ca 1 200 kr/st

* Prisexempel på gatan i storstad, mindre mängder.

Narkotikakemikalier (prekursorer)

Tillgången till narkotikakemikalier är nödvändig för att kunna tillverka syntetiska och halvsyntetiska typer av droger. Endast ej omvandlade naturbaserade preparat som exempelvis cannabispreparaten, kat och opium kan produceras utan hjälp av kemikalier. Av den stora antalet möjliga kemikalier som används för tillverkning av droger är 23 kontrollerade under lagen om kontroll av narkotikakemikalier. Lagen har en direkt koppling till en FN-konvention från 1988.

Den internationella kommersiella handeln med kemikalier är mycket omfattande. En mindre del utgörs av sådana som kan användas för tillverkning av droger varav handeln med ättiksyraanhydrid intar en särställning med en omfattande kommersiell omsättning och användning för legala syften. Produktionen av heroin i Afghanistan är direkt beroende av tillgång till mycket stora kvantiteter av ättiksyraanhydrid. Flera internationella initiativ har tagits för att förhindra den illegala handeln med Afghanistan men ingen av dessa har haft någon betydande påverkan på heroinproduktionen i landet. Den beskrivna situationen belyser nödvändigheten av att upprätta ett nära samarbete med kommersiella aktörer som tillverkar och handlar med narkotikakemikalier, i det här fallet ättiksyraanhydrid. Tillverkare av ättiksyraanhydrid återfinns i flera länder i Europa, Asien och Nordamerika.

Ett annat exempel är bensyl-metyl-ke-ton (BMK el. fenylaceton) som är den viktigaste utgångskemikalien för tillverkning av amfetamin och till viss del även metamfetamin (den sista med hänvisning till produktionen i Litauen). Kommersiell tillverkning sker

bl.a. i Kina, Ryssland och i Indien. BMK har ett begränsat kommersiellt användningsområde. Vid jämförelse mellan den faktiska världproduktionen och det faktiska kommersiella behovet råder en obalans vilket är en indikation på att en betydande del av den legala kommersiella produktionen avleds till illegal tillverkning av amfetamin. Även om den absoluta majoriteten av de kommersiella aktörer som tillverkar och handlar med BMK agerar legalt och i linje med nationella regelverk har kriminella individer och nätverk funnit vägar att komma över betydande mängder av kemikalien med syftet att illegalt tillverka amfetamin i stora kvantiteter.

Att förhindra att legalt producerade kemikalier används för kriminella syften är alltid en balansgång mellan behovet av en fri handel samt kontroll från nationella och internationella myndigheter och organisationer. Rådande nationella lagar och internationella konventioner samt tillhörande kontrollåtgärder måste kompletteras med ett nära frivilligt samarbete med kommersiella aktörer för att minska flödet av narkotikakemikalier från legala till illegala verksamheter.

Sverige producerar endast ett fåtal kontrollerade kemikalier och handeln omfattar ytterligare ett antal fast i mindre mängder. Omständigheten att Sverige i huvudsak är ett mottagarland för droger och att inga eller mycket små mängder av droger som kräver kemikalier produceras i landet innebär ett begränsat problem med illegal smuggling av narkotika-kemikalier över landets gränser. GBL är den enda kemikalie som är aktuell i drogsammanhang och som Sverige importerar

rar i större mängder. Emellertid är GBL inte kontrollerad under kemikalielagen utan under lagen om hälsofarliga varor.

Däremot finns en klart uttalad hotbild för att Sverige är/blir missbrukat som transitland för narkotikakemikalier som smugglas från ursprungsländerna till länder där omfattande produktion av narkotika sker. Flera sådana fall har under tidigare år avslöjats av Tull-

verket. Det är därför viktigt att upprätthålla en effektiv kontrollfunktion för att försvåra möjligheten för att den organiserade brottsligheten använder Sverige för transiteringar eller att illegala narkotikalaboratorier etableras i landet. Under 2008 och 2009 har inga allvarliga illegala transaktioner av narkotikakemikalier uppdagats i Sverige.

Preparat som är under kontroll i ”lagen om hälsofarliga varor”

Droger som kontrolleras i denna lag har konstaterats vara missbrukade och ohälsosamma vid intag. I jämförelse med narkotikaklassade droger har dessa bedömts ge mindre uttalade skadeverkningar. Kunskapen om flertalet av drogerna är initialt vid första upptäckt ofta begränsad *utan djupare kunskap om hur och på vilket sätt* varan påverkar en individ på ett hälsofarligt sätt. Gemensamt är dock att det finns information som styrker att varan är hälsofarlig. Det innebär att en drog som initialt hänförs till kontroll i lagen om vissa hälsofarliga varor kan efter en tid bli narkotikaklassad. En uppgradering till narkotika kan ske om den fortsatta bevakningen av drogen i fråga ger en ökad kunskap som pekar på en högre risk för skadeverkningar än vad som framkom vid den initiala bedömningen.

Ursprung tillverkning

De listade substanserna som kontrolleras i lagen kan i huvudsak delas in i tre kategorier; industrikemikalier (gammabutyrolakton (GBL), 1,4-butandiol (1,4-BD)), växtbaserade droger (salvinorin A) samt syntetiska psykoaktiva substanser. De senare uppvisar i många fall kemiska likheter, är kemiska analoger, med flera av de syntetiska substanser som är under kontroll som narkotika. Kategorin syntetiska psykoaktiva substanser har i de flesta fall inte någon medicinsk användning utan är enbart framtagna i syftet att försälgas och brukas som okontrollerade droger. De som marknadsför drogerna i fråga har oftast

ingen kunskap om drogernas eventuella hälsofarlighet eller övriga möjliga skadeverkningar för den som köper och intar dessa. Köparna intar rollen som ”försökskaniner” som tar alla risker medan säljarna gör stora ekonomiska vinster.

Ursprunget för kategorin psykoaktiva droger är inte helt klarlagt men i flera av de fall när Tullverket har gjort beslag och utrett sådana fall har Kina figurerat som det viktigaste ursprungslandet. Det finns även andra utvecklingsländer varifrån sådana varor kan beställas och levereras.

GBL och 1,4-BD är industrikemikalier vilka tillverkas processkemiskt i flera länder. Substanserna har ett brett användningsområde som lösningsmedel till diverse hushållskemiska och kosmetiska produkter.

Salvinorin A är den huvudsakliga psykoaktiva substansen i växten *Salvia Divinorum* (”Ska Maria Pastora” och ”Mexican Mint”). Växten har sitt naturliga ursprung i Mexiko men kan odlas inomhus på breddgrader som Sverige.

Förteckning över varor som ska anses som hälsofarliga varor enligt lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor:

- N-metyl-1-(3,4-metylendioxifenyl)-2-butylamin (MBDB)
- 1-(3,4-metylendioxifenyl)-2-butylamin (BDB)
- N-bensylpiperazin

- 5-metoxi-N,N-dimetyltryptamin (5-MeO-DMT)
- 5-metoxi-N,N-diisopropyltryptamin (5-MeO-DIPT)
- 5-metoxi-alfametyltryptamin (5-MeO-AMT)
- 2,5-dimetoxi-4-etylfenetylamin (2C-E)
- alfa-metyltryptamin (AMT)
- 2,5-dimetoxi-4-klorfenetylamin (2C-C)
- 2,5-dimetoxi-4-metylfenetylamin (2C-D)
- 4-acetoxi-N,N-diisopropyltryptamin (4-AcO-DIPT)
- 4-hydroxi-N,N-diisopropyltryptamin (4-HO-DIPT)
- gammabutyrolakton (GBL)
- 1,4-butandiol (1,4-BD)
- 3,4-metylendioximetkatinon (Metylon)
- 4-acetoxi-N,N-metylisopropyltryptamin (4-AcO-MIPT)
- 4-hydroxi-N,N-metylisopropyltryptamin (4-HO-MIPT)
- 4-acetoxi-N,N-dietyltryptamin (4-AcO-DET)
- 4-hydroxi-N,N-dietyltryptamin (4-HO-DET)
- 1-(3-trifluormetylfenyl)piperazin (TFMPP)
- 2,5-dimetoxi-4-isopropyltiofenetylamin (2C-T-4)
- salvinorin A¹

Salter av ämnena när sådana kan förekomma. Förordning (2009:317).

Aktuell situation i Sverige

Preparat som klassats som hälsofarliga varor marknadsförs till största delen via Internet.

¹ Alla delar av växten *Salvia divinorum* från vilka salvinorin A inte blivit extraherat och oavsett under vilka benämningar de förekommer.

Förekomsten på missbruksmarknaden varierar över tid och styrs dels av vilka preparat som erbjuds till försäljning och dels hur dessa profileras av testande personer som ”chattar” om sina erfarenheter via diverse ”chatt forum” på Internet.

Förutom GBL och 1,4-BD, vilka båda används kommersiellt, saknar samtliga listade substanser kommersiellt eller medicinskt användningsområde. Flera av de listade substanserna har dock egenskaper som starkt påminner om missbrukseffekter av de narkotikaklassade drogerna.

Smugglingsmodus, metoder och smugglingskedjor

Exempel från Tullverkets arbete:

I ett ärende beslagtogs GBL som vid flera tillfällen hade levererats i kurirförsändelser till ett företag i Stockholm. Leveranserna hade skett i företagets namn. Den officiella anledningen till leveranserna var att företaget skulle använda GBL som ”multicleaner” i sin rörmokeriverksamhets dagliga arbete för rengöring av värmeväxlare. Utredningen visade dock att levererad GBL missbrukades av några anställda på företaget. Företaget saknade införseltillstånd för varan och eftersom GBL är klassat som hälsofarlig vara agerade företaget i strid med gällande lagstiftning och regelverk.

I post- och kurirflödet upptäcker tullen vid sidan av narkotika även andra hälsofarliga varor, exempelvis olika piperaziner, TFMPP, Metylon, Mefedron och *Salvia divinorum*. Sådana försändelser tulldeklarerar ofta summariskt som gåva, hälsokost eller hobbyartiklar.

Tullverkets beslag av hälsofarliga varor fördelar sig på följande sätt i statistik:

År	Antal beslag	Vanliga substanser
2005	0	-
2006	4	Bensylpiperazin
2007	9	Bensylpiperazin, GBL, TFMPP
2008	79	Bensylpiperazin, Mefedron, Metylon, Salvia
2009	311	Mefedron, GBL, Metylon

Pågående åtgärder

Som en tidig konsekvens av det gemensamma arbetet inför publiceringen av Narkotika-utredningens betänkande (SOU 2008:120) har rutinerna med att snabbare identifiera samt klassa olika missbrukssubstanser förbättrats. Ytterligare förbättringar förväntas bli resultatet om betänkandets olika förslag till förbättringar antas av regeringen och vinner laga kraft.

Fakta om preparat som är under kontroll i "lagen om hälsofarliga varor"

Prisbild

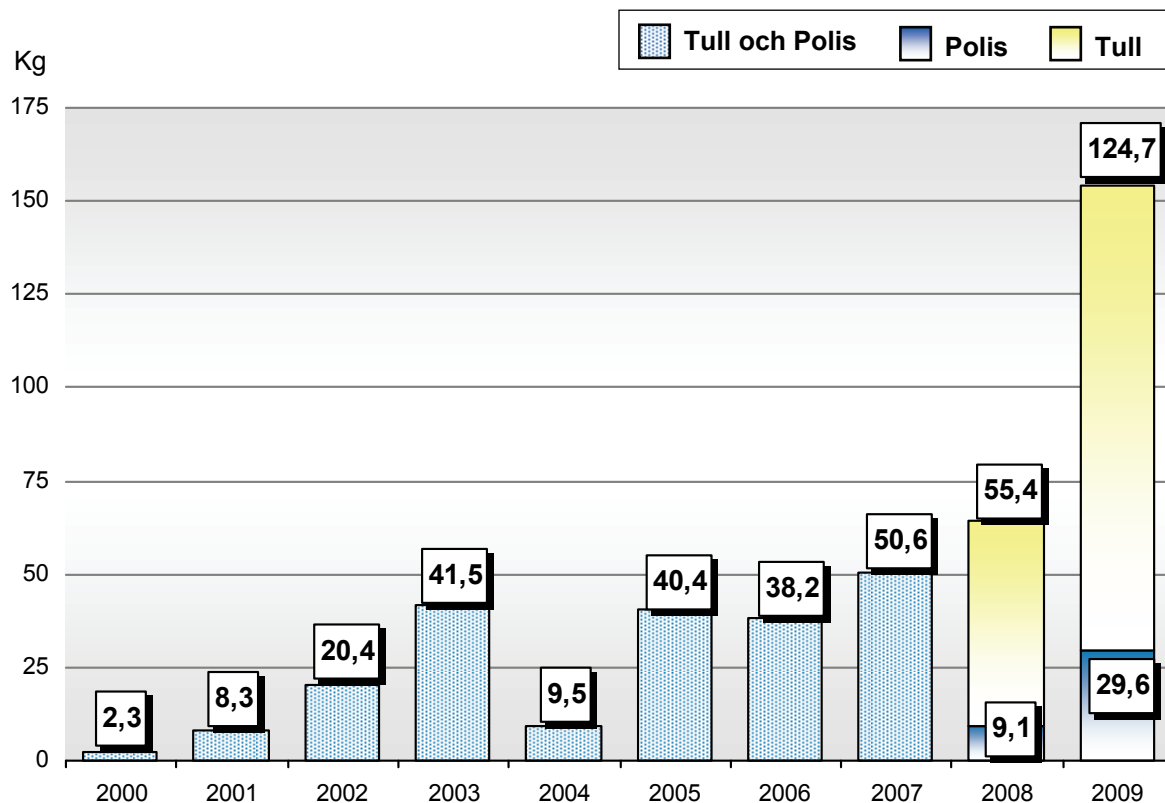
TFMPP	ca 450 kr/g
Salvia divinorum	320–450 kr/g extrakt

BILAGA

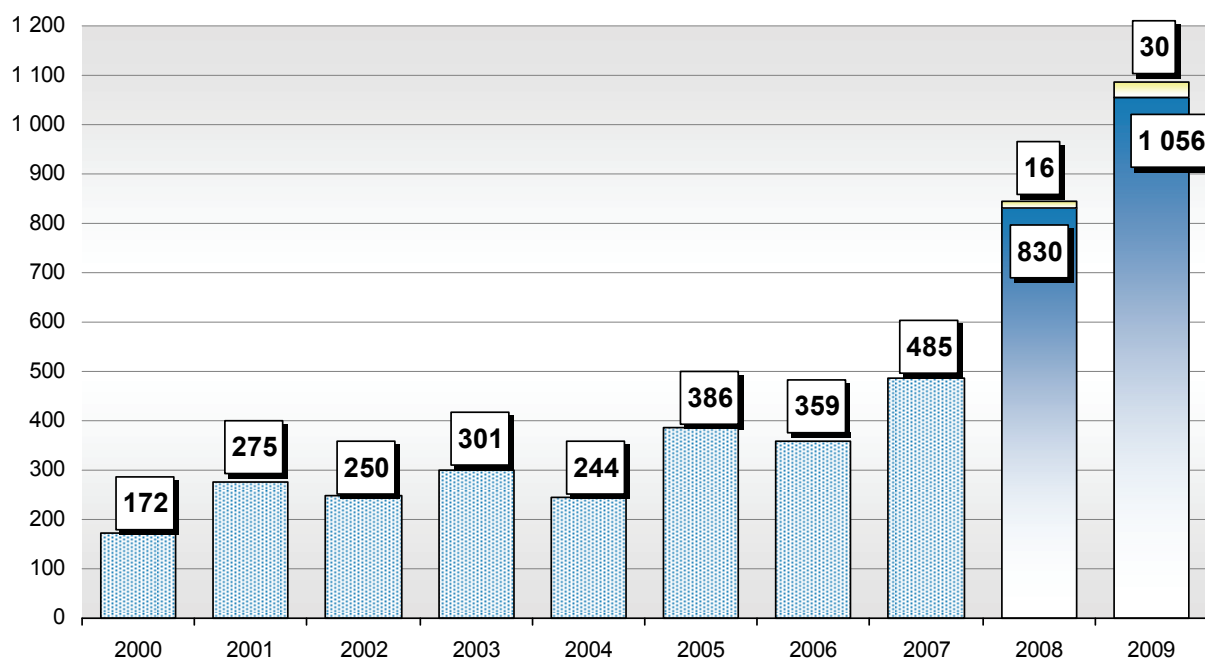
**BESLAGSSTATISTIK
2000–2009**

Metamfetamin

Mängd i beslag i Sverige (tull och polis)*

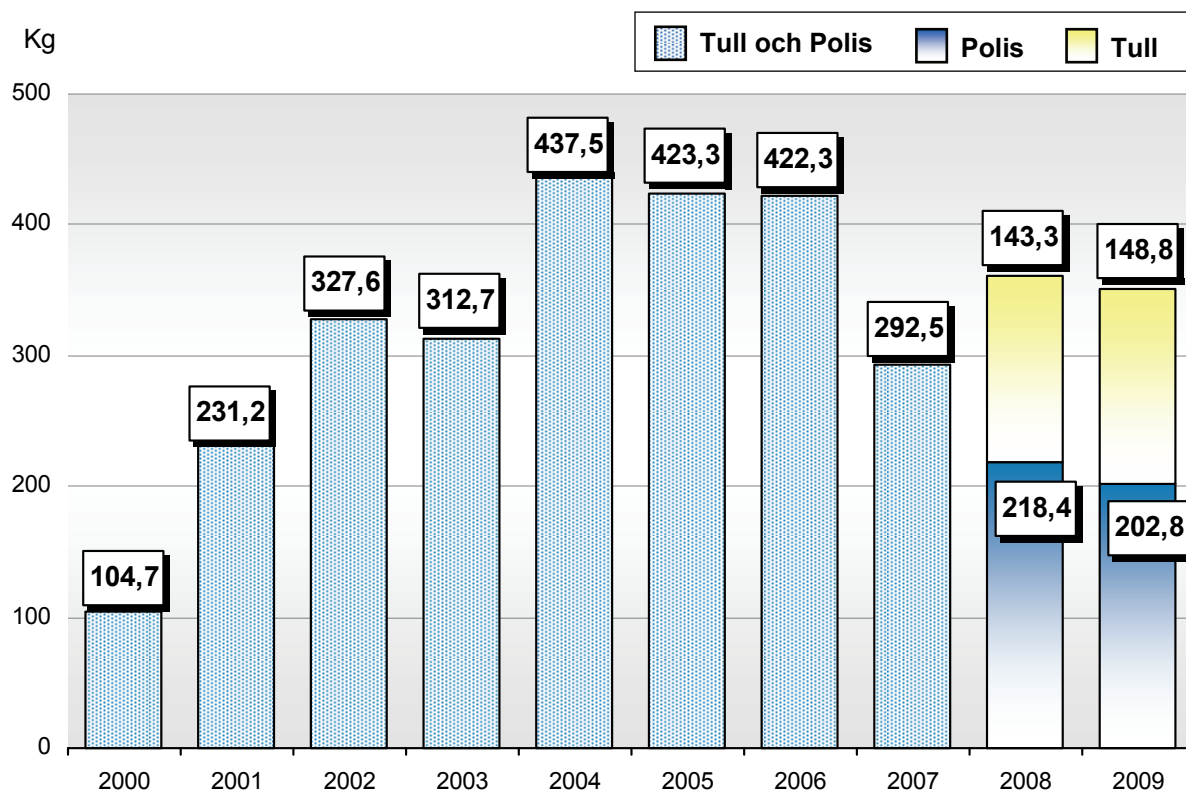
Antal beslag i Sverige (tull och polis)*

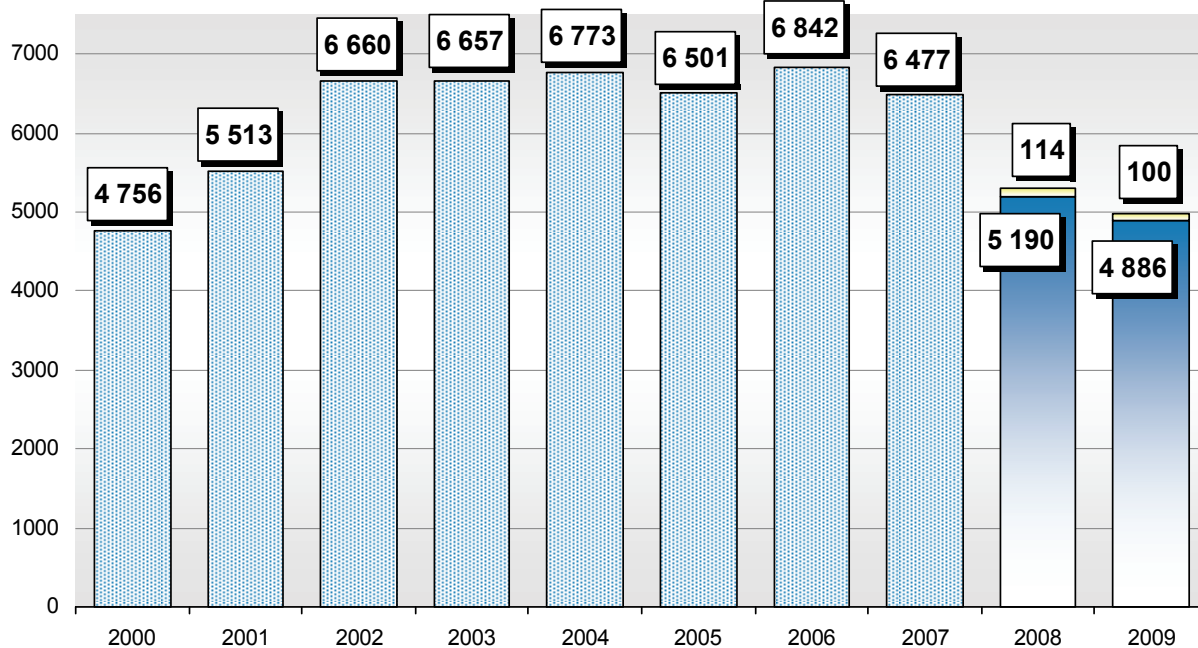
* Anm. För 2008 samt 2009 är tullens och polisens respektive statistik specificerad

Amfetamin

Mängd i beslag i Sverige (tull och polis)*

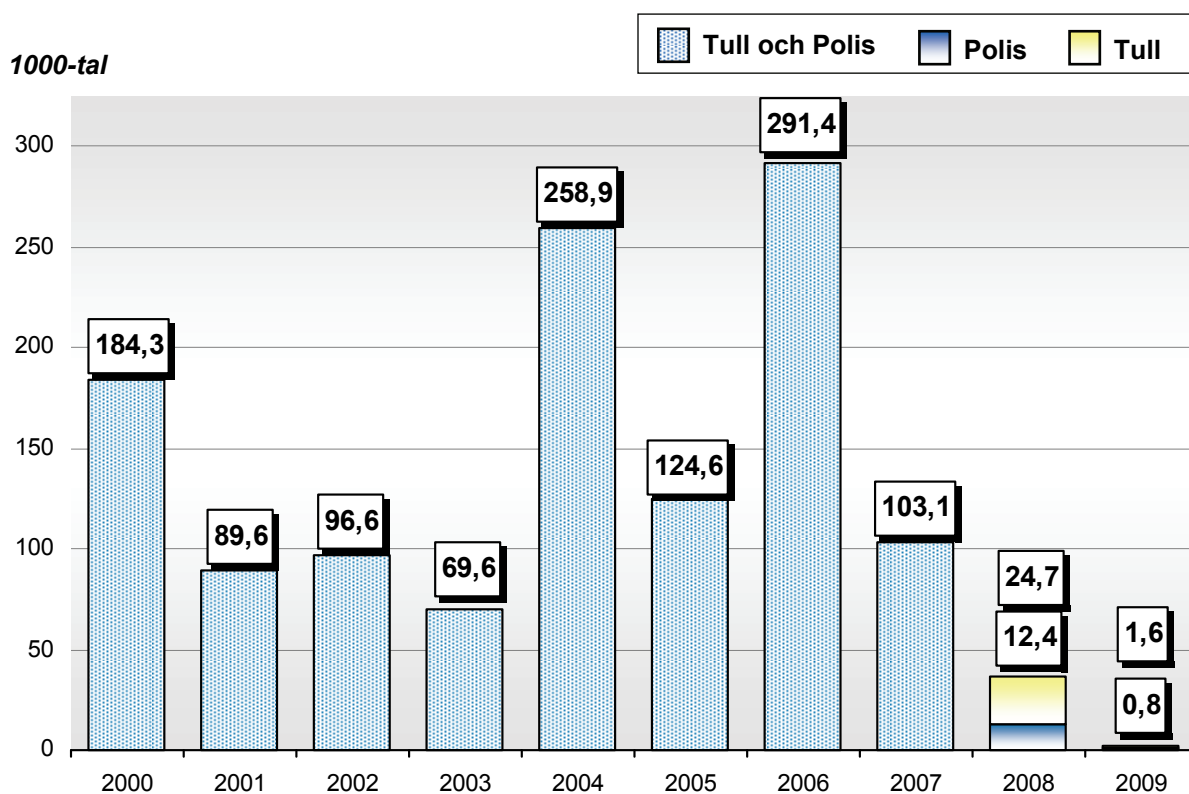
Antal beslag i Sverige (tull och polis)*

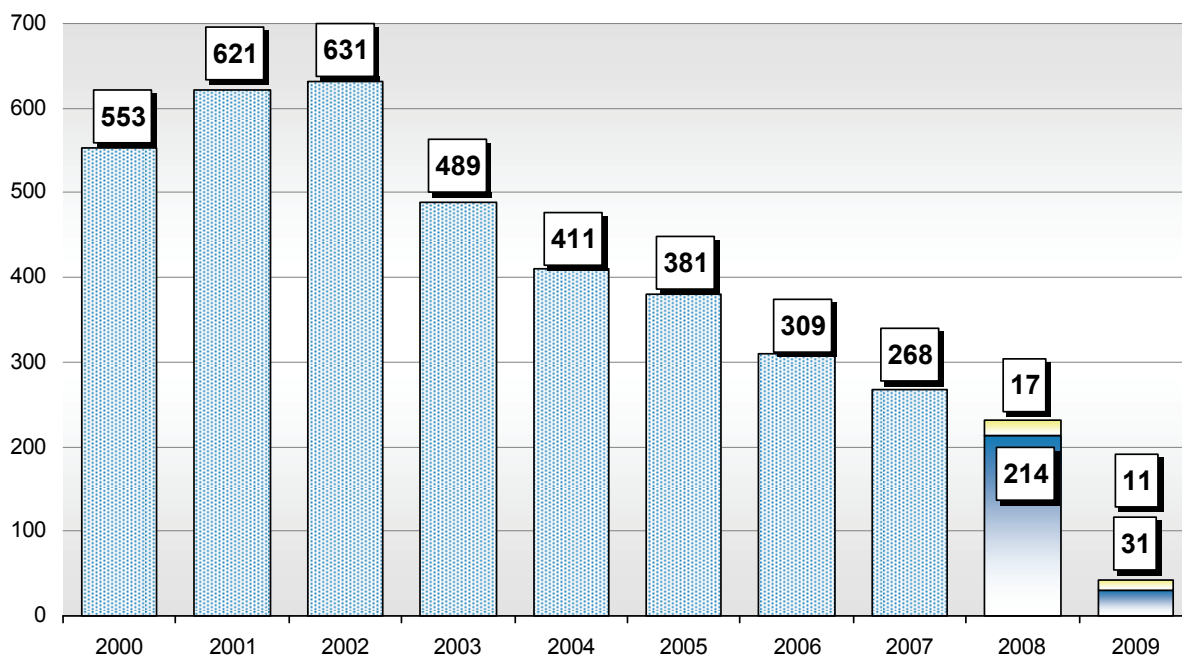
* Anm. För 2008 samt 2009 är tullens och polisens respektive statistik specificerad

Ecstasy-preparat

Antal tabletter i beslag i Sverige (tull och polis)*

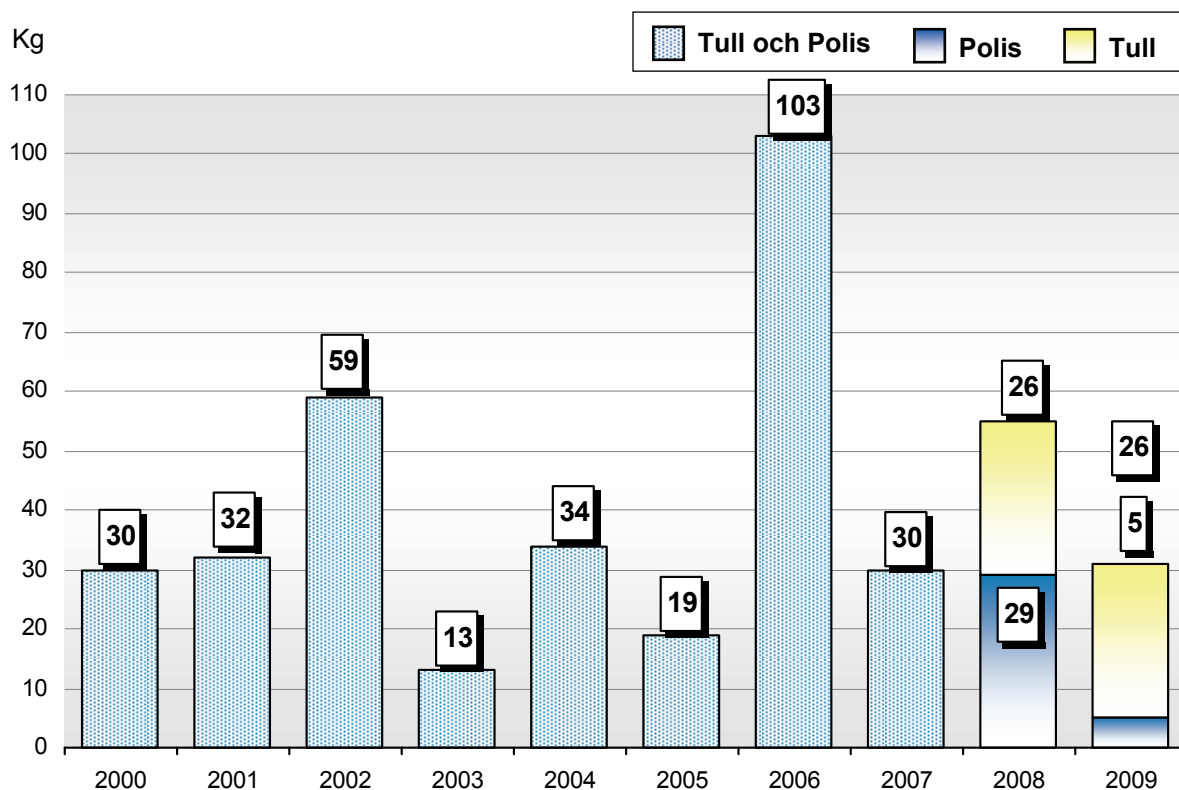
Antal beslag i Sverige (tull och polis)*

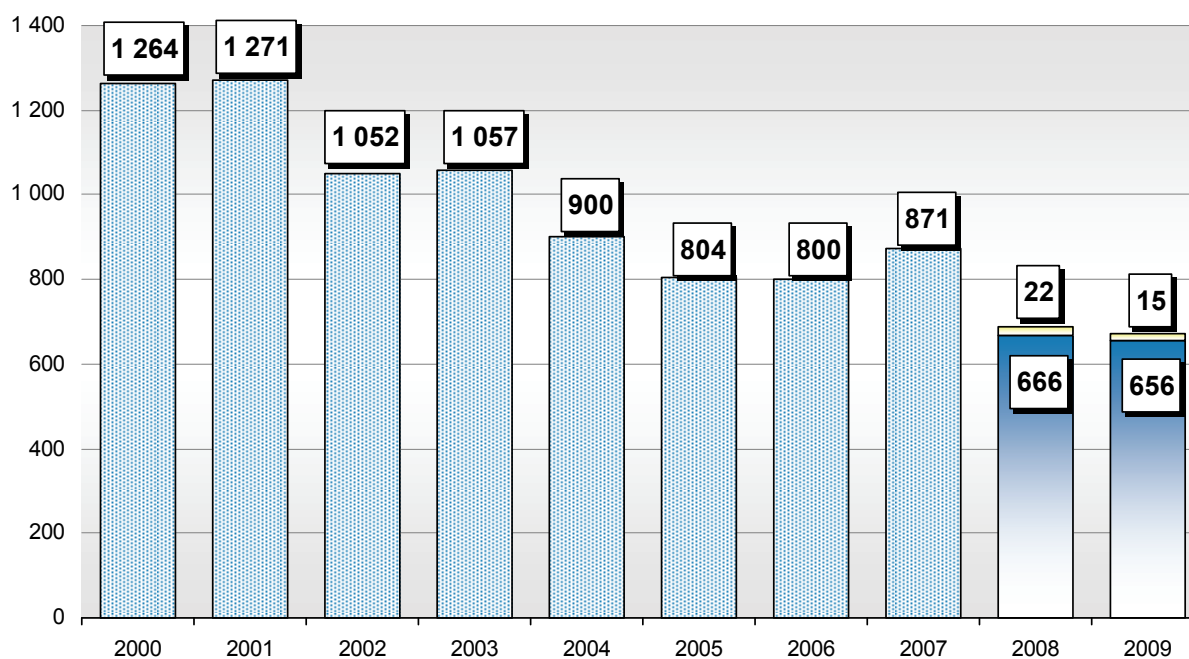
* Anm. För 2008 samt 2009 är tullens och polisens respektive statistik specificerad

Heroin

Mängd i beslag i Sverige (tull och polis)*

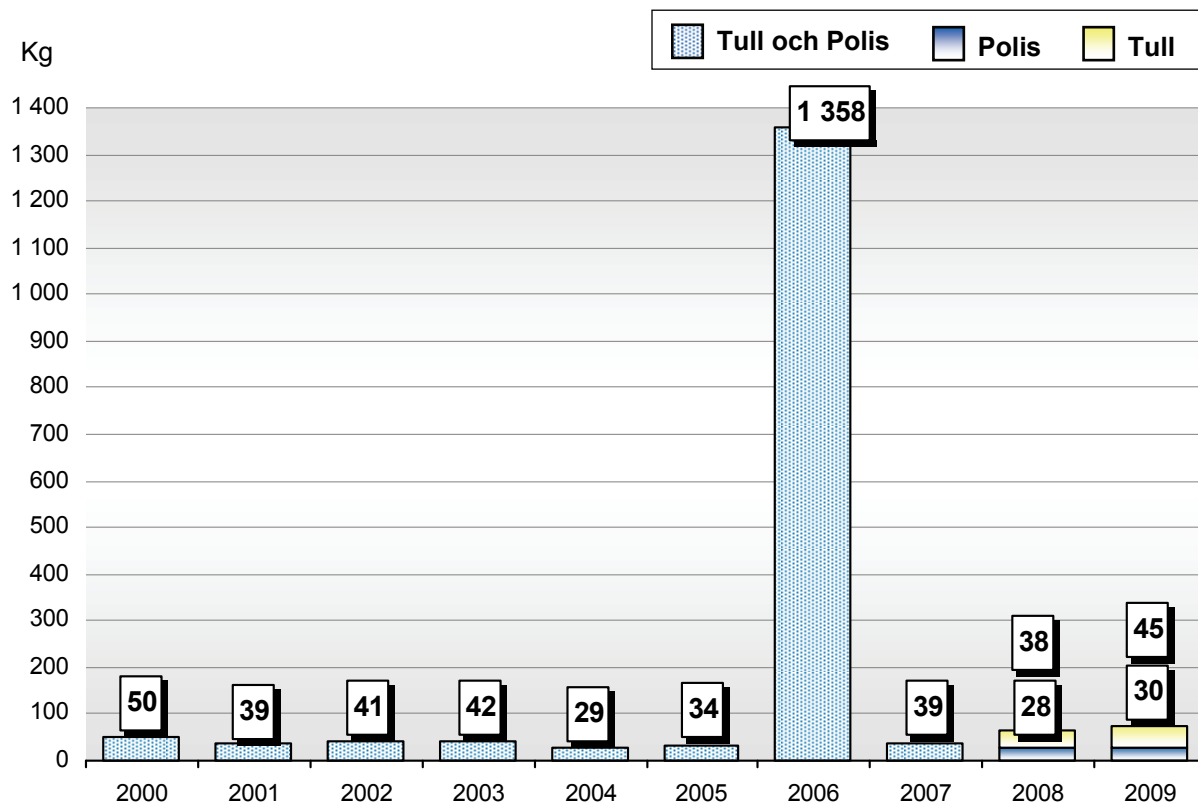
Antal beslag i Sverige (tull och polis)*

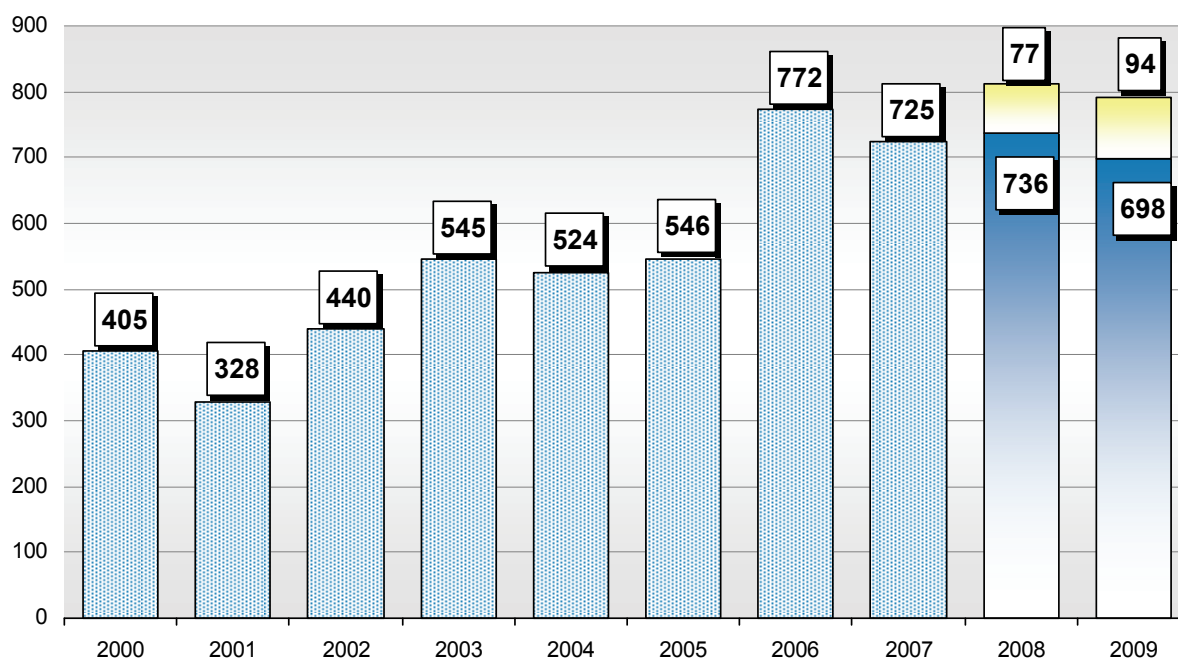
* Anm. För 2008 samt 2009 är tullens och polisens respektive statistik specificerad

Kokain

Mängd i beslag i Sverige (tull och polis)*

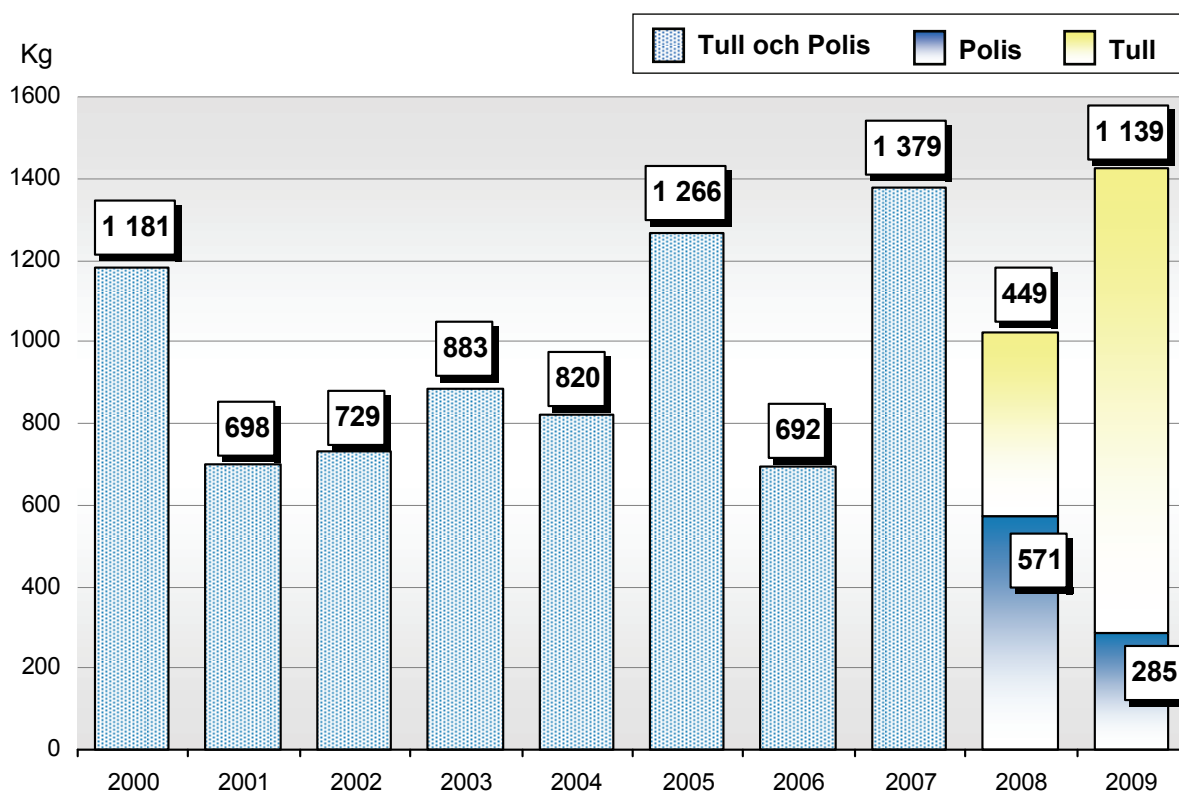
Antal beslag i Sverige (tull och polis)*

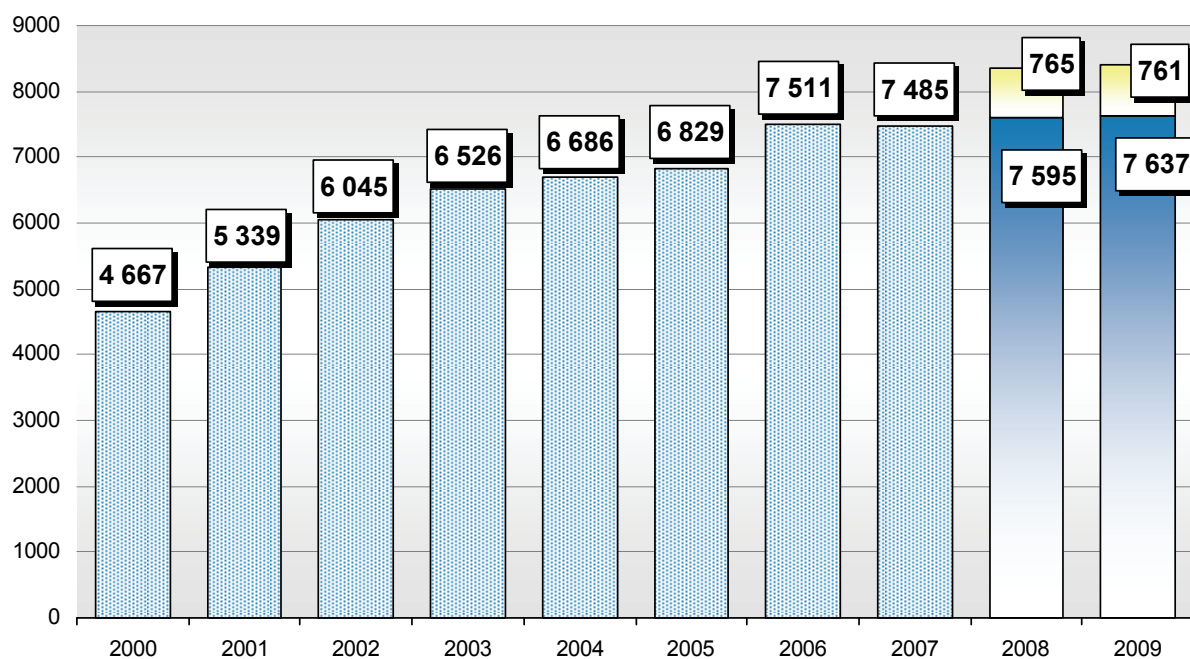
* Anm. För 2008 samt 2009 är tullens och polisens respektive statistik specificerad

Cannabisharts

Mängd i beslag i Sverige (tull och polis)*

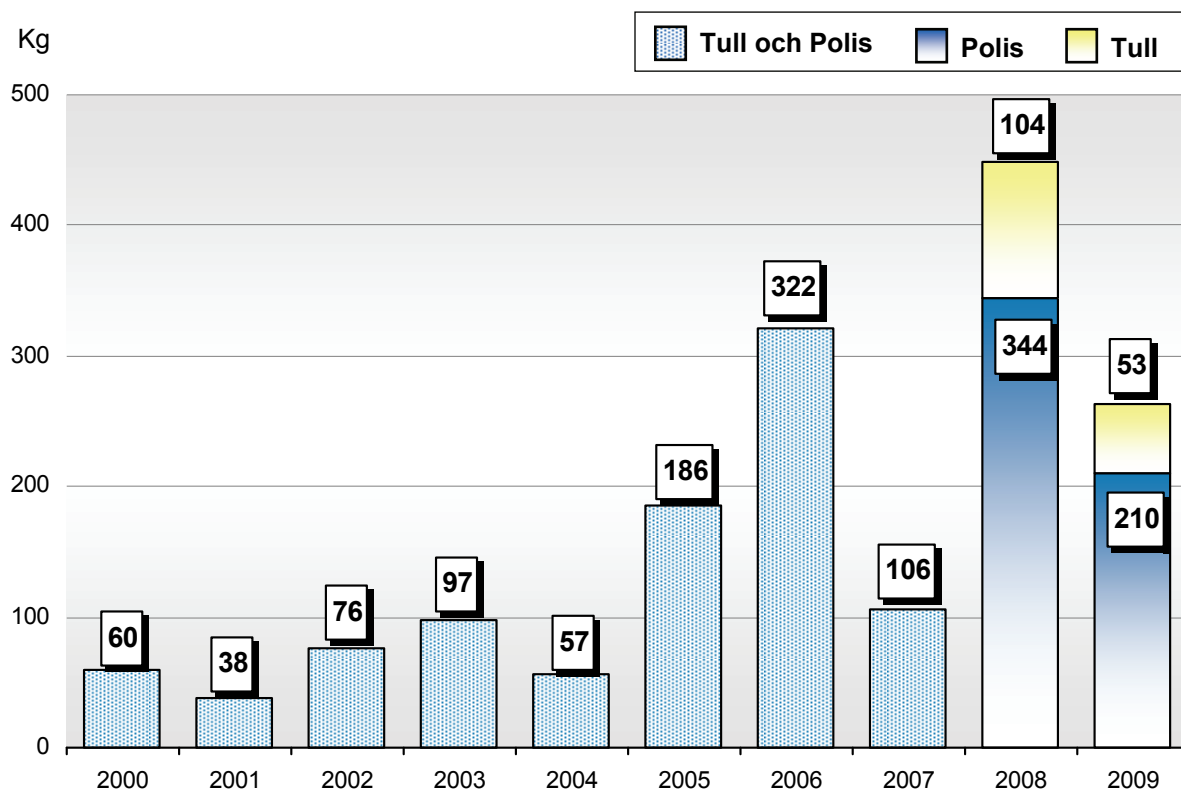
Antal beslag i Sverige (tull och polis)*

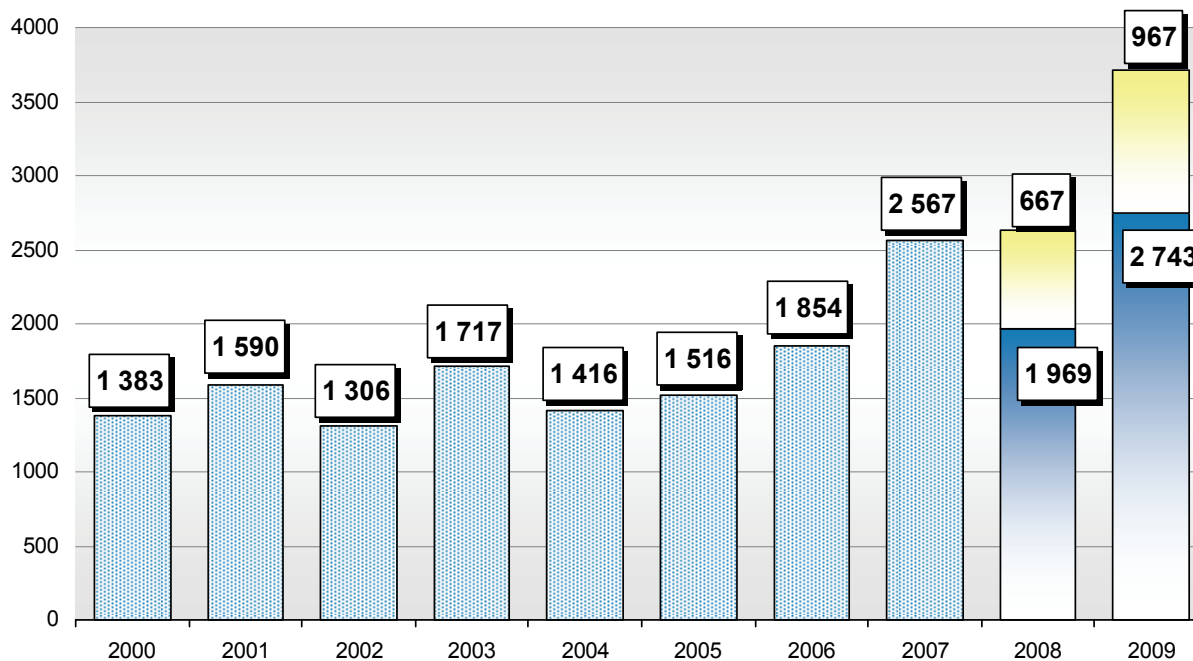
* Anm. För 2008 samt 2009 är tullens och polisens respektive statistik specificerad

Cannabis växtdelar

Mängd i beslag i Sverige (tull och polis)*

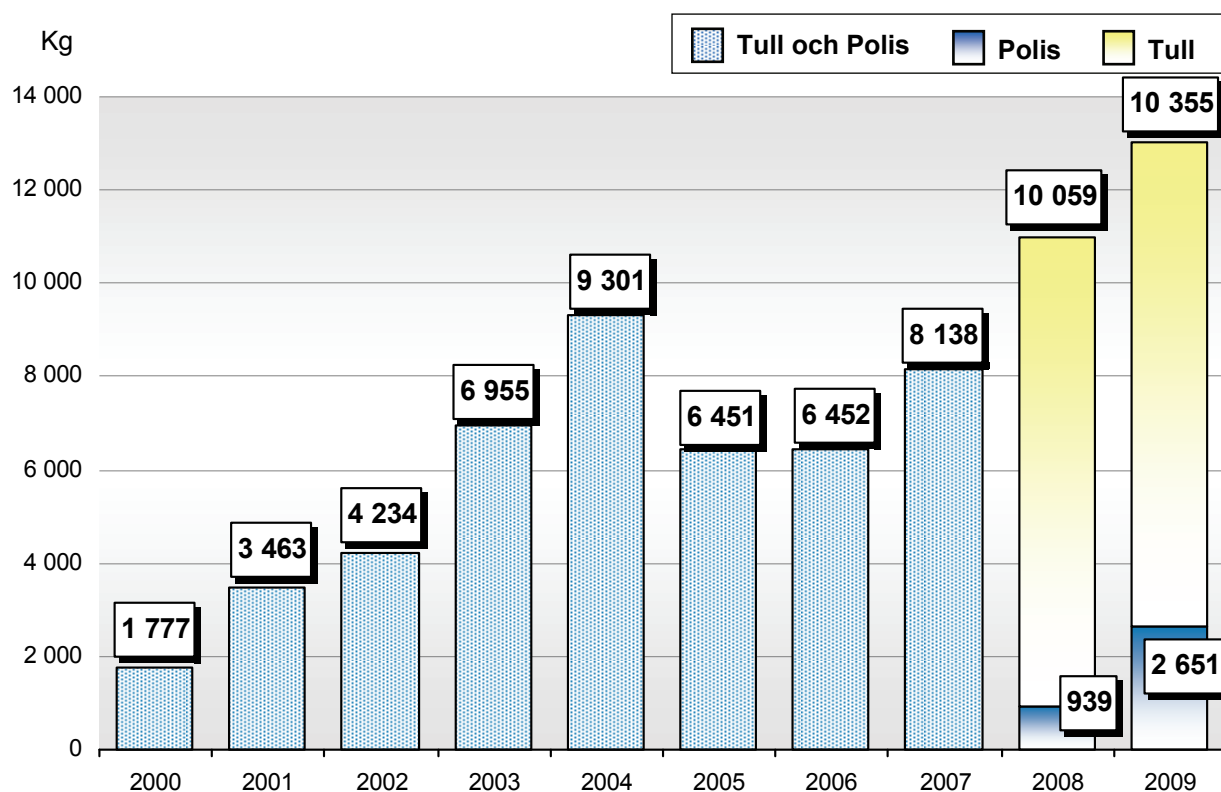
Antal beslag i Sverige (tull och polis)*

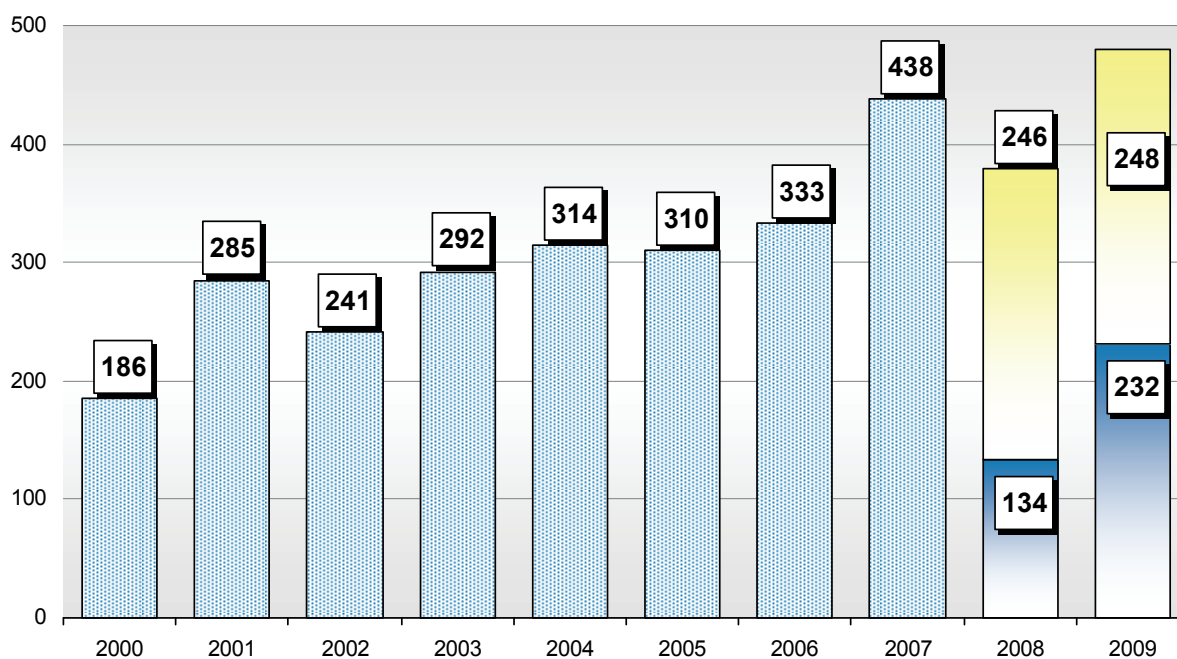
* Anm. För 2008 samt 2009 är tullens och polisens respektive statistik specificerad

Kat

Mängd i beslag i Sverige (tull och polis)*

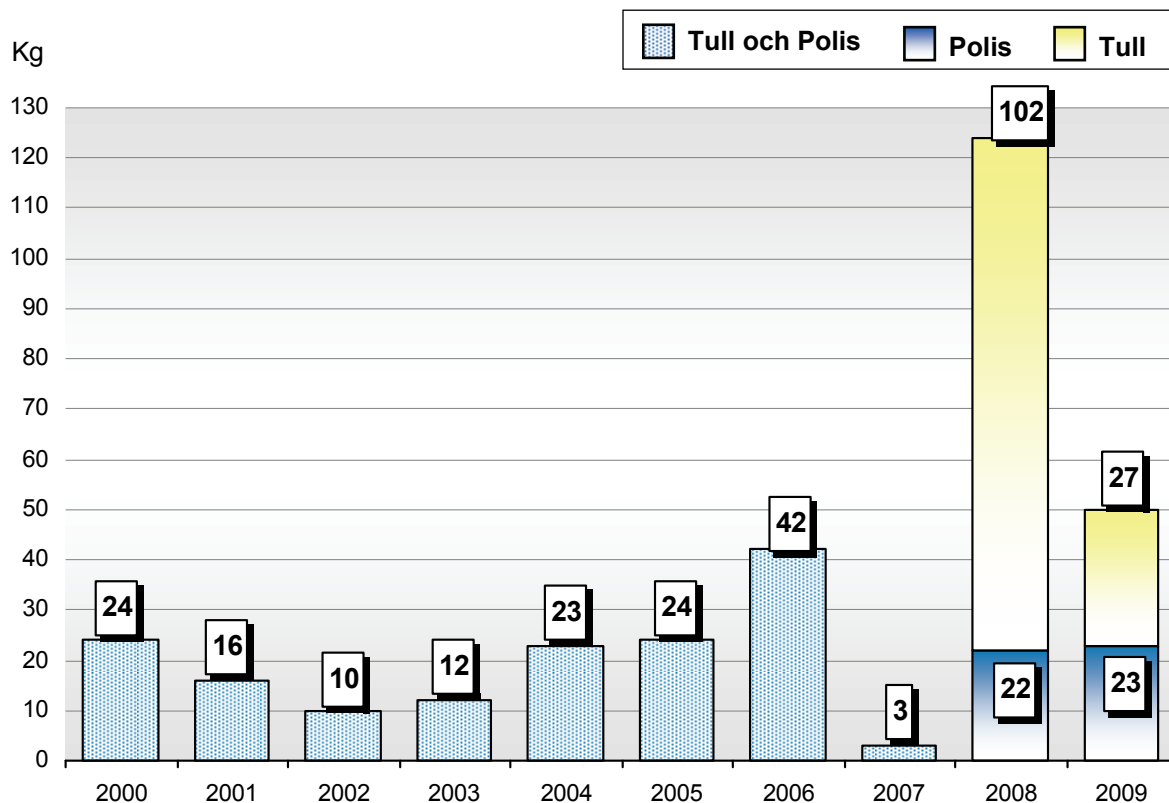
Antal beslag i Sverige (tull och polis)*

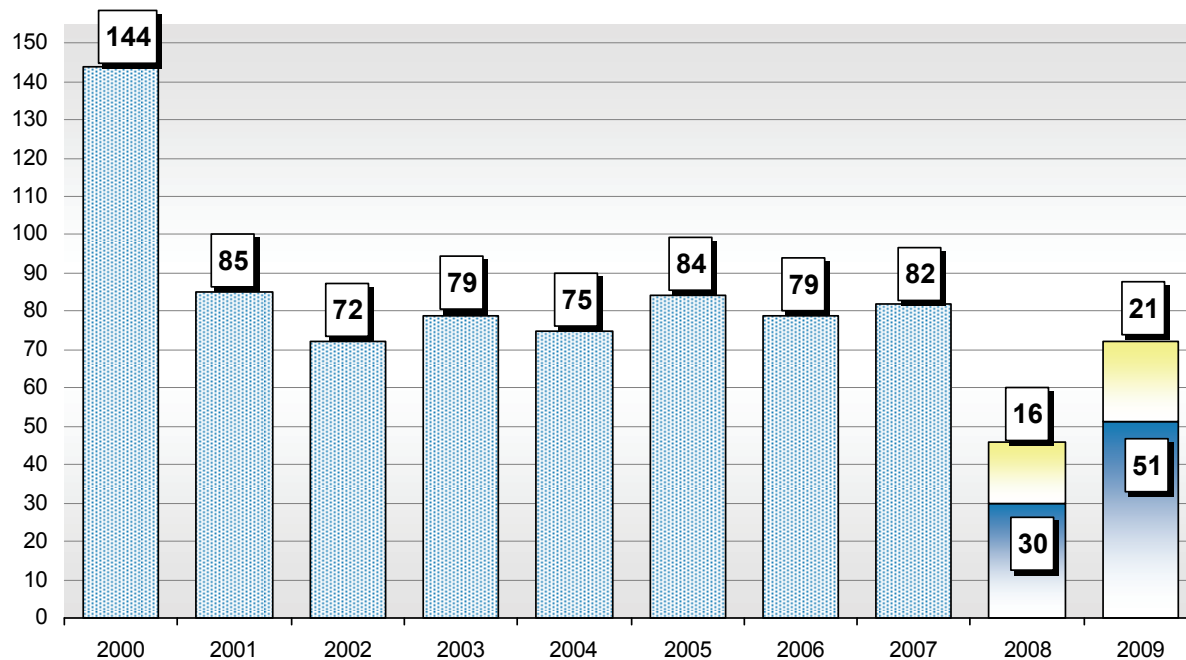
* Anm. För 2008 samt 2009 är tullens och polisens respektive statistik specificerad

Opium

Mängd i beslag i Sverige (tull och polis)*

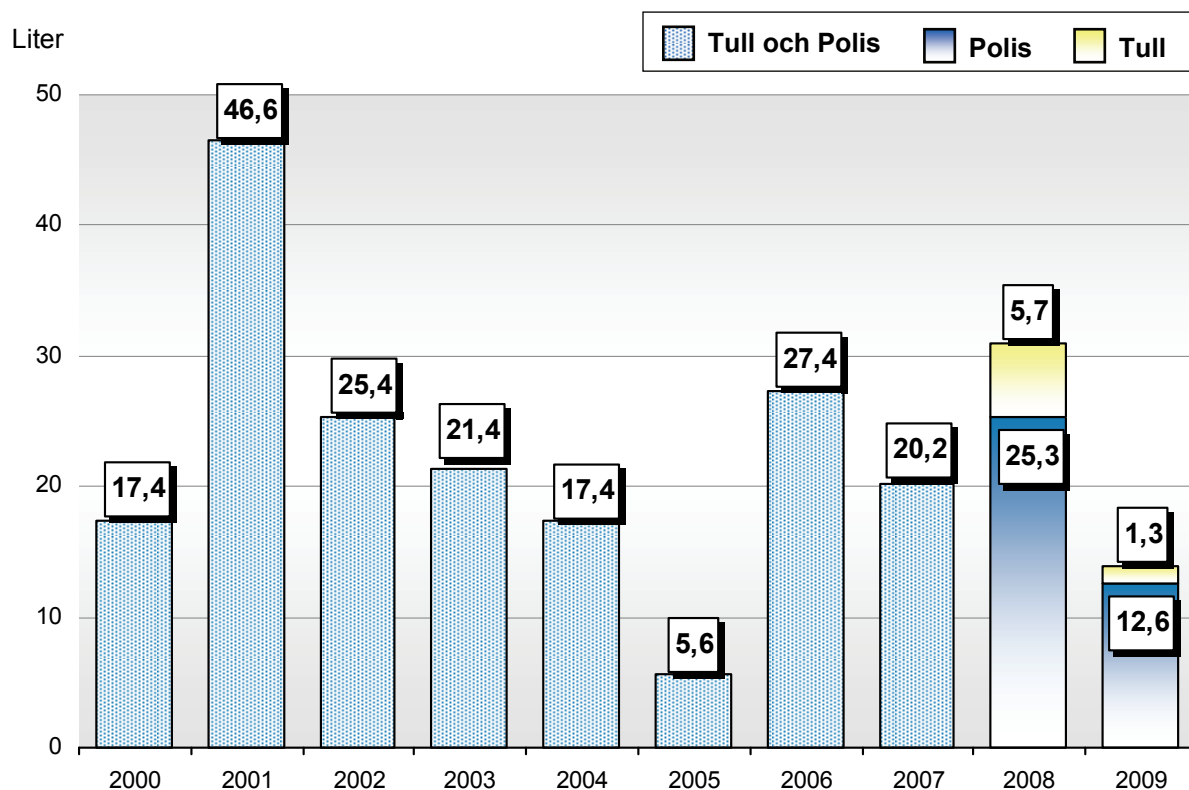
Antal beslag i Sverige (tull och polis)*

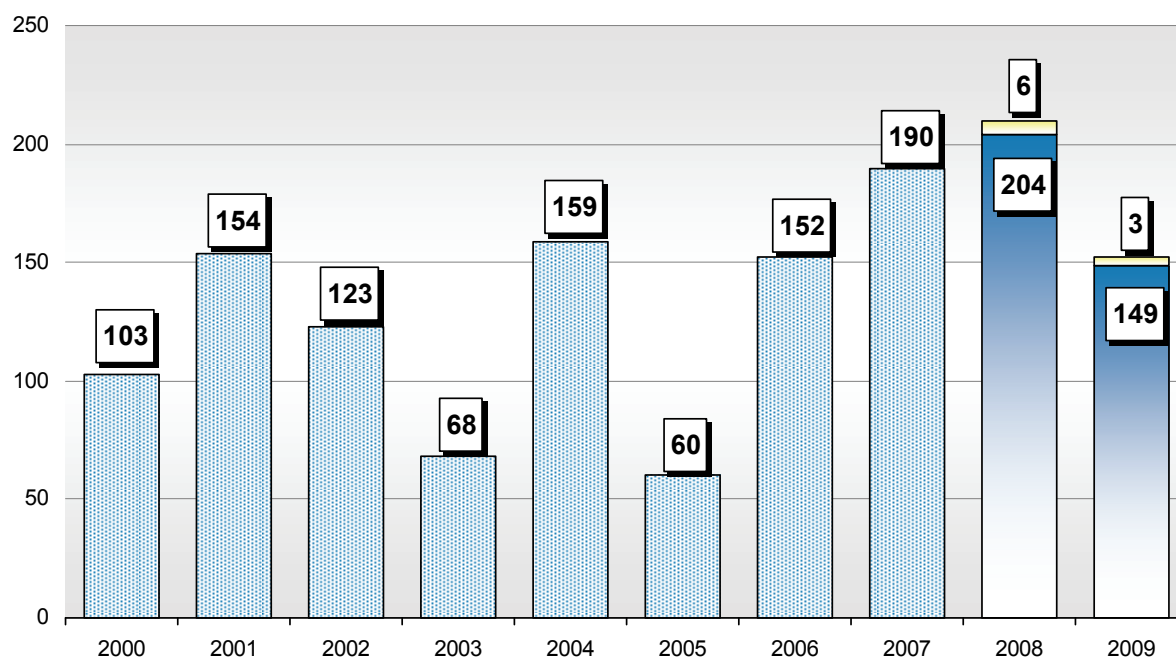
* Anm. För 2008 samt 2009 är tullens och polisens respektive statistik specificerad

Gammahydroxibuturat (GHB)

Mängd i beslag i Sverige (tull och polis)*

Antal beslag i Sverige (tull och polis)*

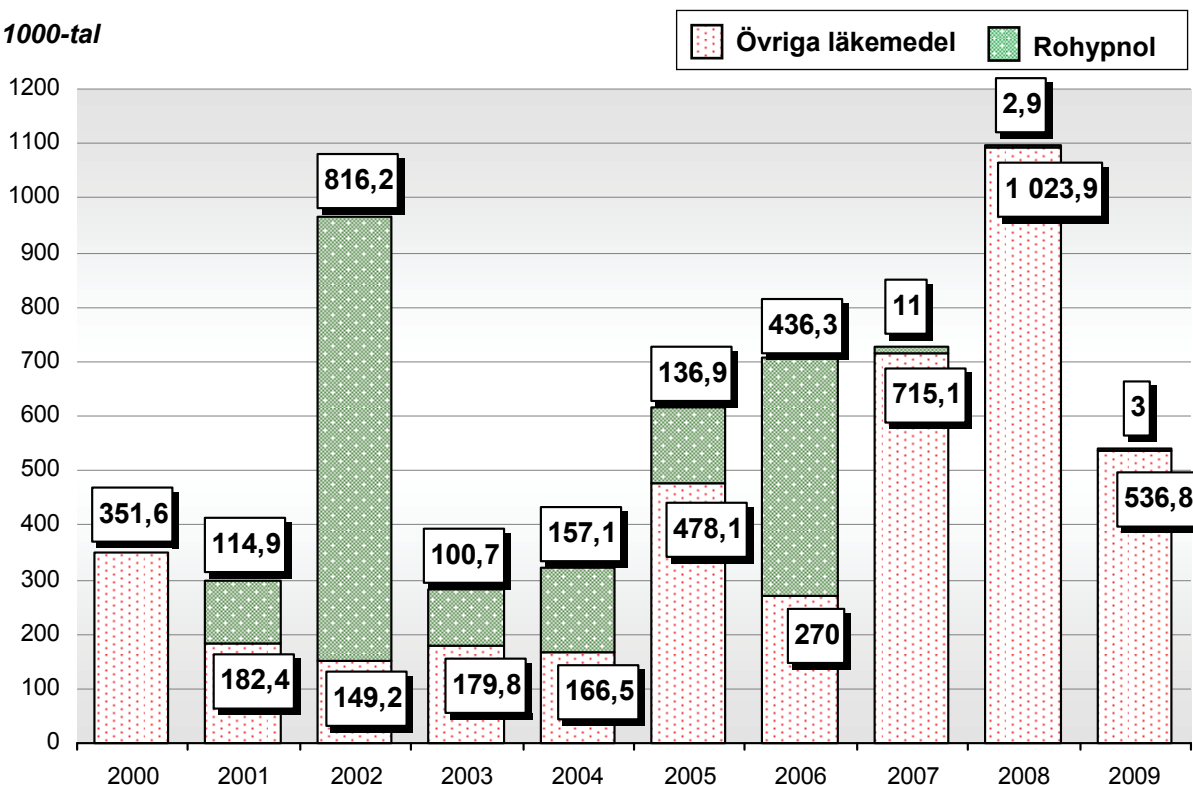

* Anm. För 2008 samt 2009 är tullens och polisens respektive statistik specificerad

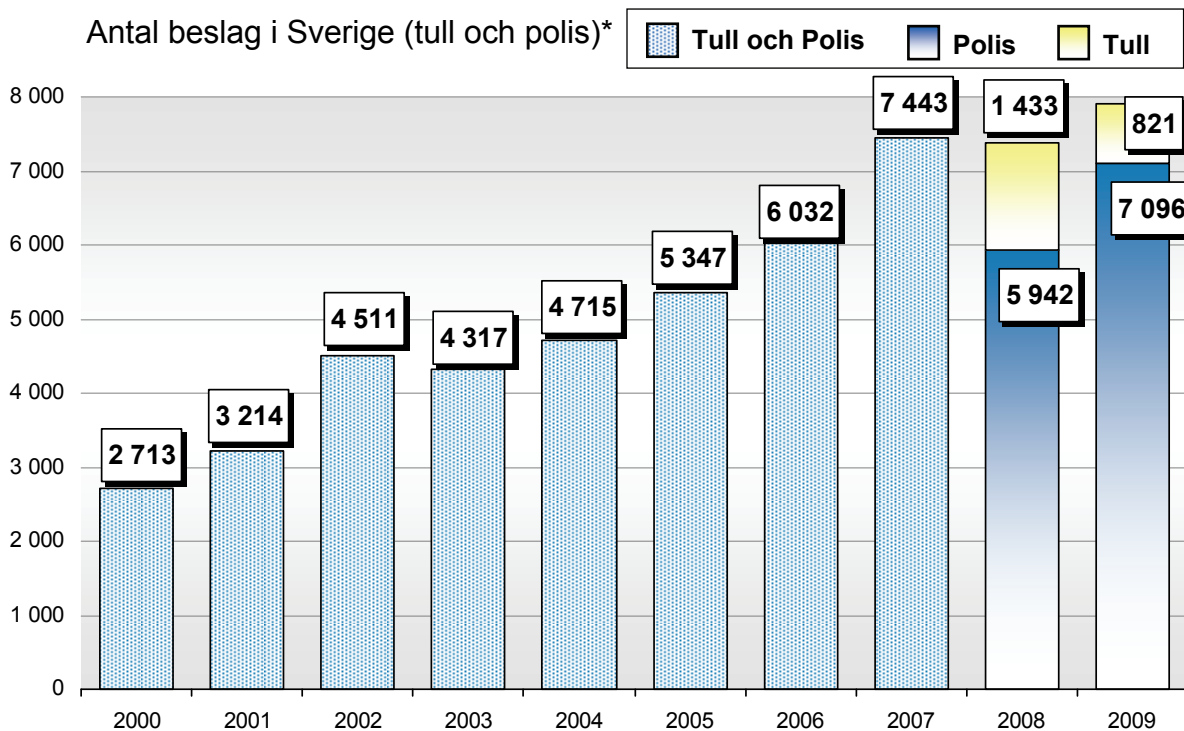
Narkotikaklassade läkemedel

Antal beslagtagna tabletter i Sverige (tull och polis)

1000-tal

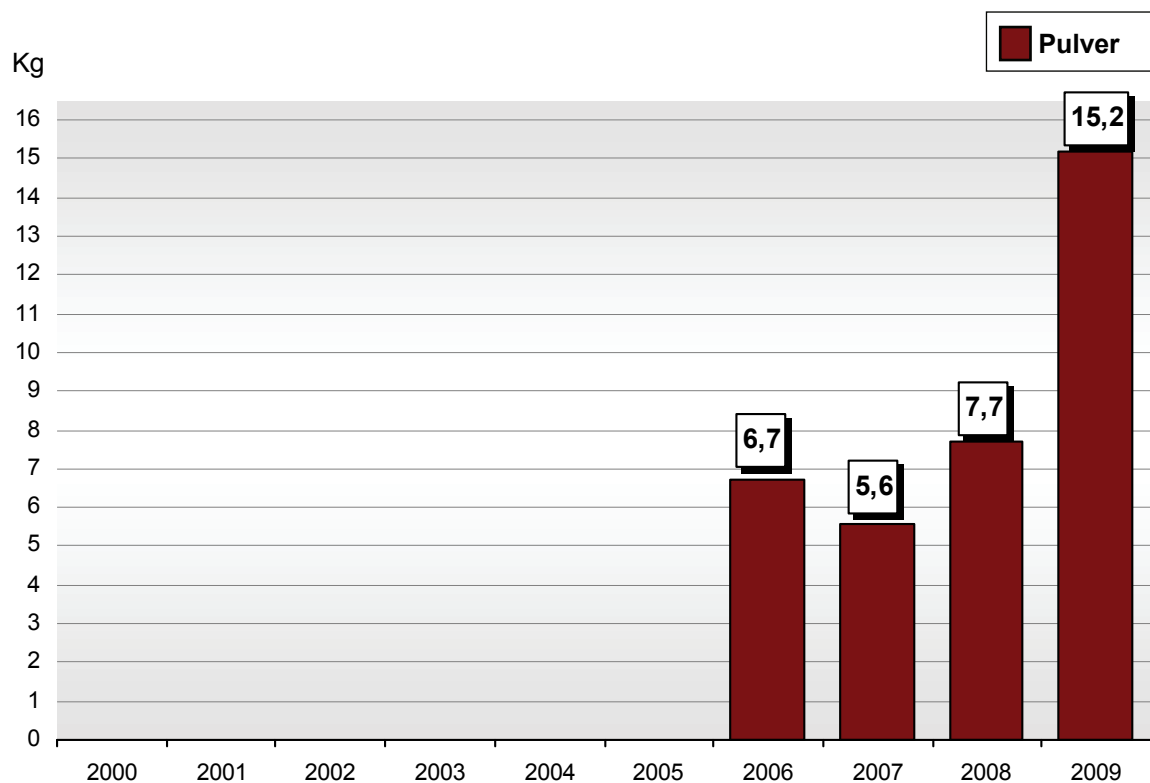
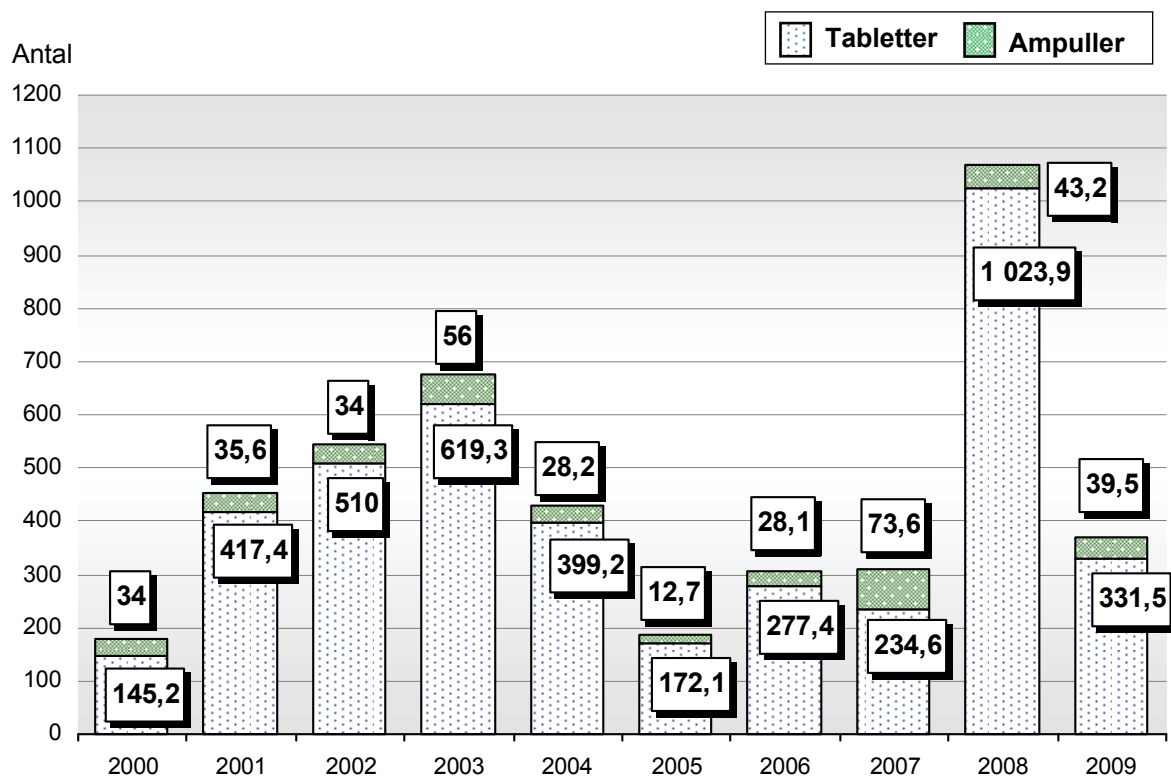
Antal beslag i Sverige (tull och polis)*

* Anm. För 2008 samt 2009 är tullens och polisens respektive statistik specificerad

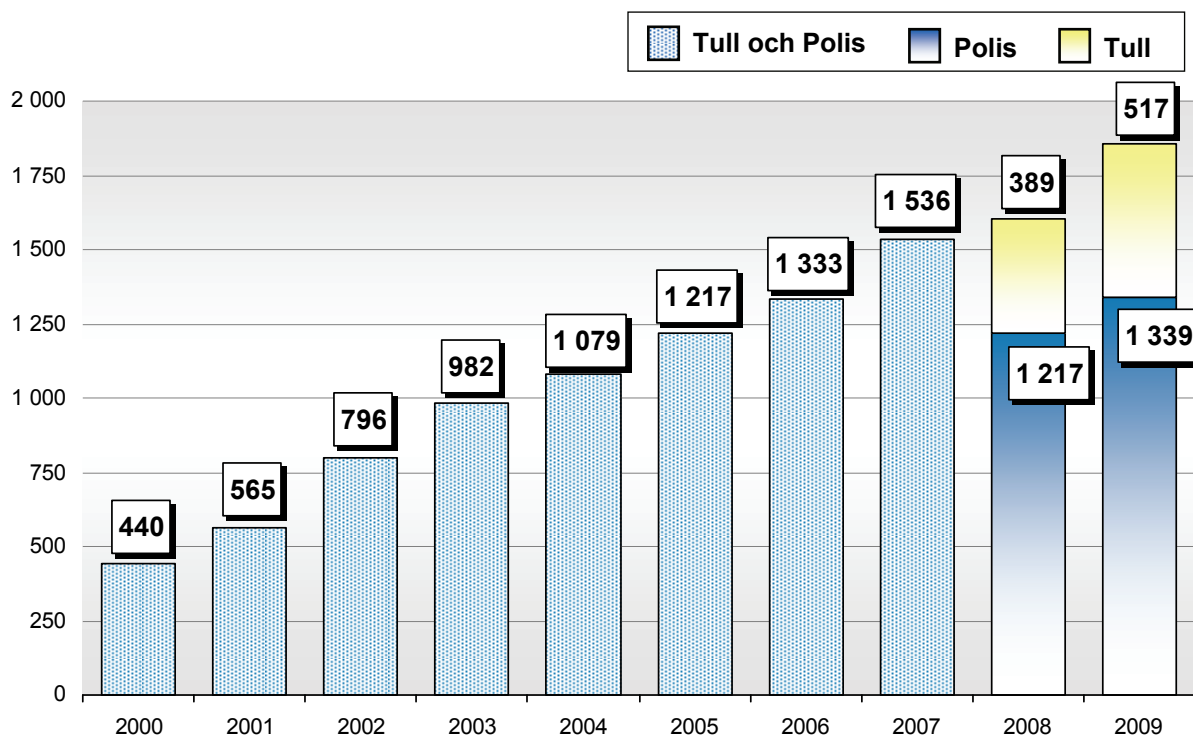
Dopningspreparat

Beslagtagna mängder i Sverige (tull och polis)

Dopningspreparat

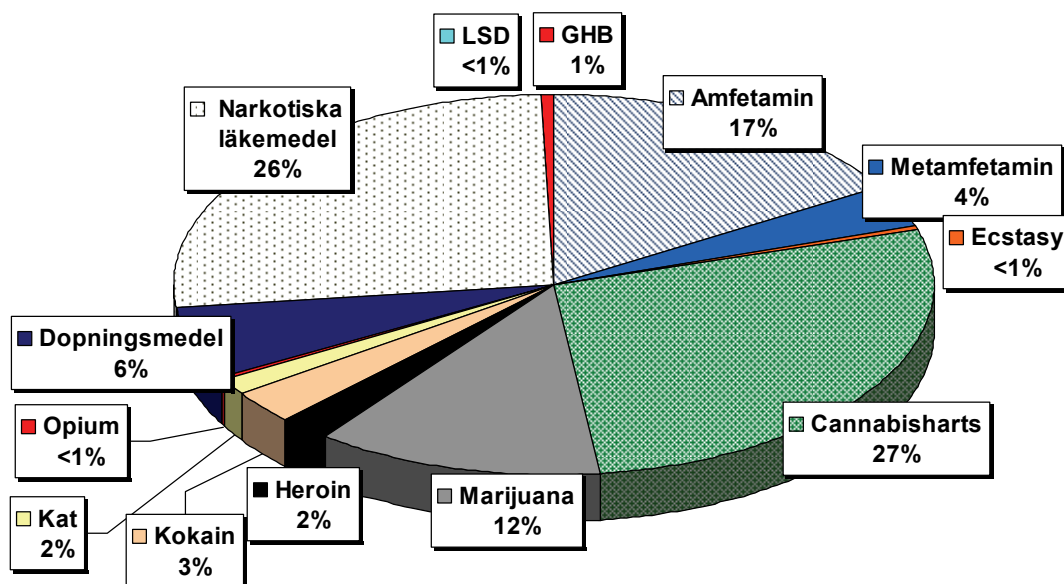
Antal beslag i Sverige (tull och polis)*

* Anm. För 2008 samt 2009 är tullens och polisens respektive statistik specificerad

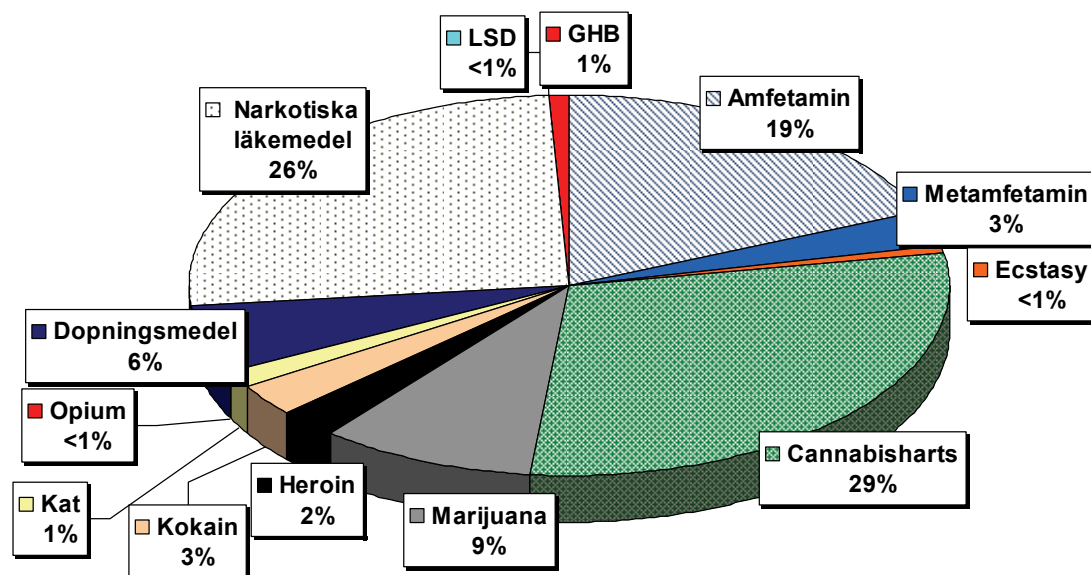
Antal beslag av droger i Sverige 2009

Procentuell fördelning

Antal beslag av droger i Sverige 2008

Procentuell fördelning

DROGSITUATIONEN I SVERIGE – EN RAPPORT AV RIKSKRIMINALPOLISEN OCH TULLVERKET

Polisen

Tullverket